

DABARTIES BILDESIUOS

MAKE EVERY PAY DAY **BOND DAY**
Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXIX — No. 59. TEL. South Boston 2680 PENKTADIENIS (Friday) RUGPIŪČIO (August) 4 D., 1944 M. TEL. South Boston 2680 FIVE CENTS

Lietuviai Šelpkite Savosius

Amerikos lietuviai sudarė bendrą Lietuvos šelpimo fondą, kuris yra užgirtas ir gavo leidimą rinkti pinigus ir drabužius J. V. prezidento patvarkymu. United Lithuanian Relief Fund yra vienintelis, kuris gali savarankiškai veikti Lietuvos šelpimo darbe. To fondo pirmininku yra kun. Dr. Končius.

Lietuviai komunistai savo spaudoj skelbia renka pinigus ir drabužius "Lietuvai". Tačiau visiems yra žinoma, kad komunistai neturi jokios teisės rinkti pinigų ar drabužių Lietuvai. Komunistai surinktus pinigus ar drabužius turi perduoti Russian War Relief, Inc. Rusų Karo Šelpimo fondas siūnia pinigus ir drabužius ne į Lietuvą, bet į Rusiją, kur komisarai išdalina pagal savo nuožiūros Rusijos žmonėms.

Per pirmuosius 1944 m. šešius mėnesius Russian War Relief, Inc., kaip praneša Edward C. Carter, to fondo pirmininkas, gavo aukų iš amerikiečių ir įvairių tautinių grupių \$13,715,070.99 pinigais ir įvairiomis kontribucijomis.

Mes lietuviai turime savo fondą. Aukokime pinigus, drabužius ir kitokius daiktus, jeigu norime sušelpiti Lietuvos gyventojus, per United Lithuanian Relief Fund. Organizavime lietuvių kolonijose to fondo skyrius. Jeigu norite gauti daugiau informacijų, tai galite rašyti to fondo pirmininkui šiuo adresu: Rev. Dr. J. B. Končius, Holy Cross Church, Mt. Carmel, Pa., arba kitiems to fondo valdybos nariams.

Brooklyno ir Chicagos lietuvių kvilingų laikraščiai vėl pradėjo talpinti žinias apie lietuvių kariuomenės pulkus ir lietuvius karininkus. Tačiau iš Maskvos nėra jokių žinių apie tokius lietuvių pulkus ir lietuvius karininkus, kurie būtų karo frontuose Lietuvoje. Kyla klausimas iš kur ir kaip komunistai kvilingai gauna žinias, kad Lietuvoje jau yra dabar lietuviški pulkai?

Lietuviški pulkai ir lietuvių karininkai yra grynai komunistų iliuzija. Rusijos raudonoji armija, užgrobus Lietuvą 1940 m., tuojuo panaikino Lietuvos kariuomenę. Lietuvos karininkus išskleidė raudonojoje armijoje. Lietuviai karininkai vieni buvo aštuoti, o kiti išvežti į Rusijos gilumą. Taigi ir dabar, jeigu yra lietuvių karininkų ir kareivių, tai jie yra išsklaidyti raudonojoje armijoje. Sovietų karo vadovybė nepasitiki lietuviams karininkams ir jiems niekad neleis vadovauti jokiems pulkams, o lietuvių kvilingų yra labai mažai.

Lietuviški kvilingai, rašydami apie Lietuvą ir sovietų rusų okupuotas sritis, sako, kad ten Vil-

Sprogo Mėnesio Senimo Bomba Romoje

Roma, rugp. 3 — Praneša, kad prie Šv. Monikos vienuolyno vienuolis rado bombą. Jis bandė ją pašalinti, bet kaip tik ją pajudino, tai ji sprogo ir vienuolį taip sudraskė, kad buvo sunku atpažinti.

Sakoma, kad nuo sprogo Vatikano namai drėbėjo ir daug langų išbirėjo. Šv. Monikos vienuolynas yra prie pat Vatikano Miesto.

Toji bomba buvo numesta mėnuo atgal.

Atsistatydino Suomijos Prezidentas

Stockholm, Švedija, rugpiūčio 3 — Suomijos prezidentas Risto Ryti atsistatydino. Suomijos seimas dekretu tuojuo paskyrė maršalą Mannerheim naujuoju prezidentu.

Sakoma, kad prez. Risto Ryti atsistatydino todėl, kad jis buvo pasirašęs su Vokietija draugingumo sutartį, o dabar, susidėjęs aplinkybėms, jis tos sutarties nenorėjo laikytis. Taigi prez. Ryti atsistatydinimas panaikino sutartį su naciais.

Maršalas Mannerheim yra šalininkas taikos su Sovietų Rusija. Galimas dalykas, kad dabar prasidės, o gal jau prasidėjo, taikos derybos.

NACIAI KRAUSTOSI IŠ SUOMIJOS

Stockholm, Švedija, rugpiūčio 3 — Praneša, kad vokiečių kariuomenė jau kraustosi iš Suomijos į Estiją.

Kaip žinoma, buvęs Suomijos prezidentas Risto Rytis, Panevėžys ir kiti miestai jau "išlaisvinti". Netiesa. Vilnius ir kiti Lietuvos miestai, kuriuos vėl okupavo Rusijos raudonoji armija, nėra "išlaisvinti". Tie miestai ar miesteliai tik pateko į naują vergiją. Lietuvos miestai, buvę Vokietijos nacių vergijoje, dabar yra Rusijos bolševikų vergijoje.

Lietuvos miestai ir bendrai visa Lietuva tik tada bus išlaisvinta, kai joje nebus svetimos kariuomenės ir bus atstatyta nepriklausoma Lietuva su savo vyriausybe, kurią išsirikins laisva valia patys Lietuvos piliečiai.

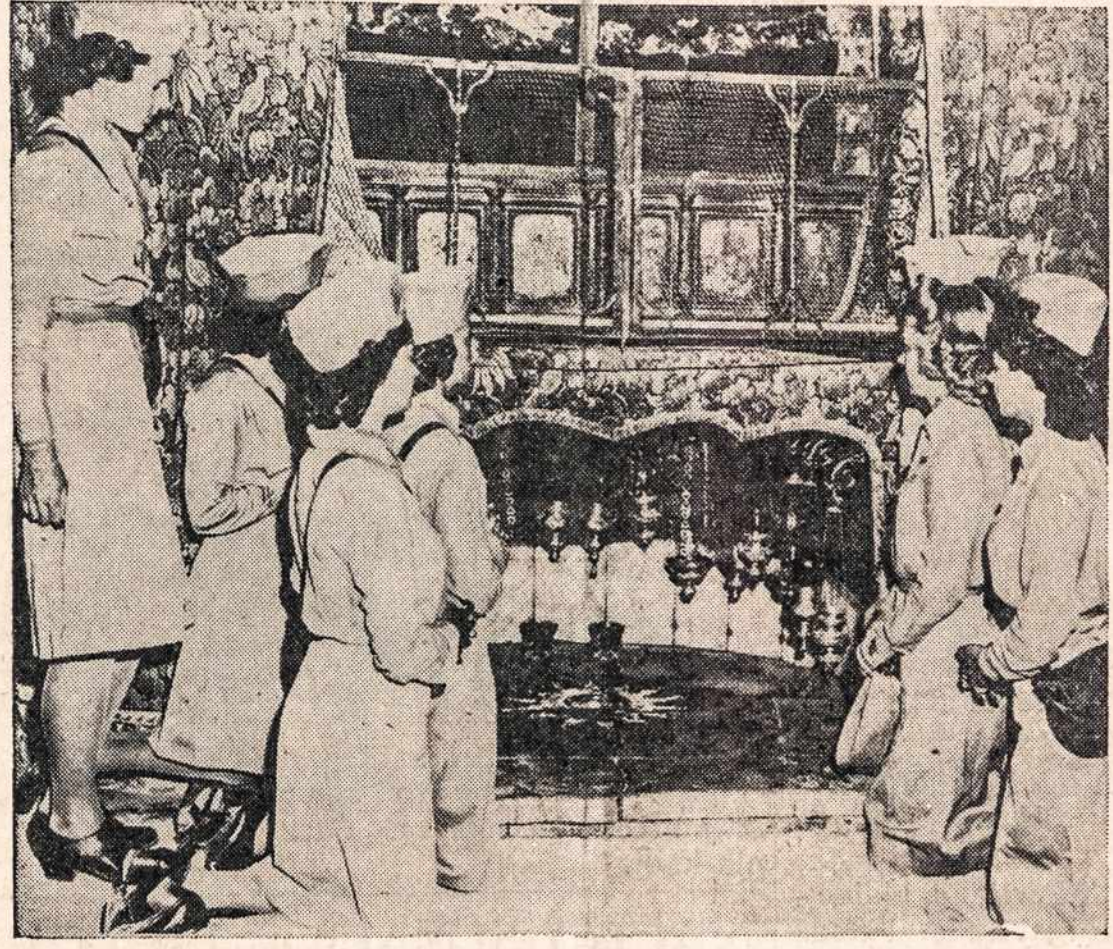
Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, rugpiūčio 5 d., 2 val. po pietų vėl plauks oro bangomis lietuviškos liaudies dainos, muzika ir pranešimai iš WCOP stoties, Boston.

Priduokite arba siųskite vedybų, vedybinių sukaktuvių, karo tarnybos narių ir kitokių sveikinimus, pranešimus ir skelbimus iš anksto, kad galėtume šeštadienį programose pasveikinti ir paskelbti.

Visais radio programos reikalais kreipkitės šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 2680 arba NORwood 1449.

Amerikietės WACs suklupę Kristaus Užgimimo vietoj, Jeruzalėj. Reikia manyti, kad šios amerikietės karės tikrai jaučia daugiau negu mes žiūrėdami į šį paveikslą. Jom čia paaiškinta, kad štai vieta, kur gimė pasaulio Išganytojas! Čia angelai giedojo: "Garbė Dievui aukštybėse, o ramybė žemėje geros valios žmonėms!" Ir šioje šventoje vietoje šių mergelių klupsčiai liečia grindis ir tartum dvasios pagavime jos siūnčia tyliąją maldą prašydamos pergalės ir teisingos taikos!

Naciai Neatsilaiko Italijoje

Praneša, kad aštuntoji armija Italijoje jau visai arti Florence miesto, nežiūrint fanatiško vokiečių gynimosi.

Berlyno žinios sako, kad vokiečiai visą kariuomenę ištraukė iš Florence ir Pisos.

Turkija Nutraukė Visus Santykius Su Vokietijos Naciais

Ankara, Turkija, rugp. 3 — Reikalaujant Britanijai ir remiant Amerikos diplomatijai, Turkijos vyriausybė nutraukė diplomatinis ir ekonominius santykius su Vokietijos nacių vyriausybe. Tačiau Turkija neskelbia karo Vokietijai.

Turkijos parlamentas šį valdžios žygį užgyrė.

Lenkai-Rusai Pasikeitė Atstovais

Šiomis dienomis Maskvos žinios skelbia, kad Lenkų Nacionalis Išlaisvinimo Komitetas Maskvoj pasikeitė atstovais su Sovietų Rusija. Lenkų atstovu esąs Tezimovski, o Sovietai paskyrė Nikolajų Bulgariją.

Kaip žinoma, Sovietų Rusijos valdžia pripažino lenkų kvilingų komitetą, kuris buvo sudarytas Maskvoj.

ESTAI KARIAUS PRIEŠ RUSUS IR VOKIEČIUS, SAKO NBC

Bjoern Bjoernson, National Broadcasting Company (NBC) reporteris Stockholme, Švedijoje, per radio liepos 31 d. š. m. pranešė, kad estų požemio armija formaliai paskelbė karą Rusijai ir Vokietijai tą pačią dieną 5 val. po pietų.

Tąją Estijos deklaraciją paskelbė Stockholme, sako Bjoernson, taip vadina mas Estijos požemio parlamentas.

Bjoernson praneša, kad Estijos parlamento atstovas padaręs šioį pareiškimą: "Mes kovosime iki mirties, negu tapti Sovietų Rusios dalimi".

Sovietai tą lenkų komitetą traktuoja kaip Lenkijos valdžią. Sovietai nepripažįsta lenkų valdžios Londone, nors dabar Maskvą yra nuvažiavęs Londone esančios lenkų valdžios premieras Mikolaičyk tartis su Stalinu dėl santykių atnaujinimo.

Associated Press praneša, kad lenkų premieras Mikolaičyk turįs pirmą kartą su Lenkų Nacionaliu Išlaisvinimo Komitetu, kuris buvo sudarytas Maskvoj, o tik po to galės tartis su Stalinu.

Taigi prem. Mikolaičyk turi tartis lenkų komiteto atstovu Tezimovskiu. Vargiai kas iš tų pasitarimų išeis. Lenkų Nacionalis Išlaisvinimo Komiteto atstovas greičiausia pareikalas, kad lenkų valdžia Londone atsistatytų arba mažiausia persiorganizuotų, kaip reikalauja Sovietų Rusija.

Rusai Užėmė Kedainius - Vilkaviškį APGULĘ VARŠUVĄ

Maskva, rugp. 3 — Sovietų Rusijos raudonoji armija, vadovaujama gen. Ivan D. Černiakovskio, 37 m. amž. žydelio, smarkiai briaujasi per Suvalkiją vėlyjoje Marijampolė, Vidurgirius, Kalvariją, Vilkaviškį, ir toliau Lietuvos centre užėmė Didvyžius, Kedainius ir kitus miestelius toje linijoje.

Be to, Maskvos žiniose minima dar ir šie užimti miesteliai: Dotnuva, Agelaičiai, Krakes, Josvainiai ir kiti. Šiaulių apylinkėje raudonoji armija smarkesnio veikimo neparodė. Tik, kaip sako, raudonieji visiškai apvalė Vilnių, Šiaulius nuo okupantų nacių. Vokiečiai praradę toje srityje 2,000 karininkų ir kareivių ir daug karo medžiagos ir ginklų. Kitose Lietuvos srityse vokiečiai taip pat prarado daug karininkų ir kareivių, sako Maskvos žinios.

Kitos Maskvos žinios skelbia, kad raudonoji armija Lenkijoje apgulė Varšuvą, o kita dalis raudonosios armijos Latvijoje pasiekė Pabaltijo jūros pakraštį ir tokiu būdu atkirto apie 200,000 vokiečių kareivių Pabaltijo valstybėse.

Sakoma, kad iš Kauno vokiečiai taip staiga buvo priversti kraustyti, kad jie nesuspėjo išsproginti

svarbiųjų įstaigų. Kitas Maskvos korespondentas sako, kad didieji valdžios namai, teatras ir knygynas liko nepalieti, bet geležinkelio stotis, metalurgijos įstaiga, elektros jėgos stotis ir didysis tiltas, jungiąs abi dalis miesto, tapo išsproginti.

Kaip žinoma, nuo Vilkaviškio tiesiai į Rytinę Prūsiją iš didesnių miestelių yra Virbaliai ir Kybartai. Galimas dalykas, kad raudonoji armija ir eis ta linija į R. Prūsiją.

Vienintelis Lietuvos kraštas, kuris nebuvo rusų užimtas prieš Vokietijos-Rusijos karą, tai Klaipėdos kraštas. Bet dabar gal būti ir tas kraštas bus rusų užimtas. Tuomet vėl visa būvusi nepriklausoma Lietuva būtų sujungta. Klaipėdos krašte Sovietų raudonieji nėra pravedę klasingų "balsavimų", ką jie yra padarę didžioje Lietuvoje. Lietuva, kaip ir visas demokratinis pasaulis Sovietų bolševikų "balsavimų" nepripažįsta.

Taigi Klaipėdos krašto ir Sovietai negali savintis, nors teisėtai jie negali savintis ir didžiosios Lietuvos, kuri niekad laisva valia nėra pasisakiusi už įsijungimą į Sovietų Rusiją. Lietuva buvo ir yra nepriklausoma, o tik jos nepriklausomybė yra laikinai užgnaužta, taip yra pasakęs ir mūsų šalies prezidentas Rooseveltas.

Amerikiečiai Užima Britany Paėmė 20,000 Nacių Į Nelaisvę

Iš Vyriausio Alijantų Ekspedicijos Centro, rugpiūčio 3 — Alijantų laimėjimai Normandijoje (Prancūzijoje) yra žymūs. Amerikiečiai jau giliai įsiveržė į Britany pusiasalį, perėjo See ir Selune upes, ir vokiečių pranešimai sako, kad Bradley's armija artinasi Rennes, Britany sostinė.

Britų karo jėgos giliai įsiveržė į priešio linijas žemiau Caumont, įėjo į Vire ir užėmė daugiau miestelių. Alijantų galingos oro jėgos iš Britanijos ir Italijos, leidosi virš Prancūzijos ir smarkiai bombardavo susisiekimą, pristatymo stotis ir kitus priešo pastatus.

Kaip praneša, per pastarąją savaitę amerikiečiai paėmė 20,000 vokiečių karininkų ir kareivių į nelaisvę.

Sovietizmas Išsilauksias, Tvirtina Johnston

Eric Johnston, Jung. Valstybių Komercijos Bu-

to pirmininkas, kuris neseniai grįžo po šešių savaičių lankymosi Rusijoje, pareiškęs, kad jis kalbėjosi su įvairiais Sovietų Rusijos komisarais, pradedant maršalu Stalinu ir baigiant miestų ir miestelių mayorais, iš kurių patyręs, kad nėra jokios vilties, kad Sovietų Rusija grįžtų prie privatinės nuosavybės.

Iš to galima suprasti, kad po karo Sovietų Rusija dar griežčiau plės sovietizmą ir komunizmą. Jau dabar yra ženklų, būtent, taip vadinamų tautinių armijų organizavimas Rusijoje Europos valstybėms.

GO Greyhound Racing Tonight!
POST TIME 7:30 DAILY DOUBLE 7:20
Use the EL via Mavrick Station
WONDERLAND REVERE

IVAIROS ŽINIOS

TAIKA ARTI, Sako Churchill

Londonas, rugp. 3 — Anglijos premieras Churchill, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad Hitlerio ir Japonijos nugalėjimas bus daug greitesnis, negu jis yra anksčiau manęs.

Kalbėdamas apie Turcijos nutraukimą santykių su Vokietija, premieras pažadėjo pagalbą Turkijai. Prancūzijai pažadėjo jos būvusią vietą šale Britanijos, Jung. Valstybių ir Rusijos „sąjungoje tarp taikos mylinčių tautų“. Rusija, pareiškė Churchill, išlaisvina Lenkiją ir pasiūlė geras sąlygas Rumunijai.

Taip, premieras Churchill kalbėjo apie didžiausias tautas, bet kaip bus su mažosiomis tautomis, kurios labai skaudžiai nuo karo nukentėjo ir kenčia. Ar joms didžiosios valstybės užtikrina keturias laisves? Ar Pabaltijo valstybės yra viltis atgauti nepriklausomybę? Mažosios tautos, kaip pavyzdžiui lietuvių tauta, bendrai kovoja prieš Vokietiją. Kovoja ir kitos tautos, nes demokratinės tautos užtikrina visoms tautoms po karo laisvą apsisprendimą.

Londono Vokiečiai Siūlosi Pagelbėti

Londonas, rugp. 3 — Laisvųjų vokiečių organizacija Londone per pastaruosius aštuonius mėnesius žymiai išaugo. Toji organizacija dabar nori gauti Anglijos valdžios leidimą veikti prieš Vokietijos nacius, kad pagelbėti nuvertinti Hitlerį. Tačiau Anglijos valdžia atsisakė remti vokiečių akciją, kaip kad remia Maskva Rusijoj toki pat vokiečių veikimą.

Anglijos valdžia laikosi seno nusiteikimo nesurišti su jokia svetimšalių grupe.

Sakoma, kad vokiečių organizacija turi 1,000 narių, kuriems vadovauja Dr. Karl Rawitzki, kuris buvo prieš karą vyriausiasis legalis patarėjas Vokiečių Kasėjų Federacijai Bochume ir įžymus socialdemokratas.

Suorganizavo Pirmą Jugoslavų Brigadą Rusijoj

Maskvos radio praneša, kad šiomis dienomis suorganizavo pirmą Jugoslavų Išlaisvinimo Armijos brigadą Rusijoje.

Britų radio sako, kad toji brigada yra sudaryta iš serbų, slovėnų, montenegrinų ir makedonėčių.

ir gerai apginkluota. Britai, rūsai ir čekoslovakai dalyvavo tos brigados ceremonijose.

Atrodo, kad Rusija greitai laiku turės kariuomenes dėl visų Europos kraštų, kurie tik yra arčiau Rusijos. Jau dabar turi lenkų, lietuvių, latvių, estų, jugoslavų, čekoslovakų, gali būti rumūnų, ir kitų.

Kaip žinoma, lietuvių, latvių ir estų pulkams vadovauja raudonosios armijos karininkai. Tie pulkai negali savarankiškai veikti. Jie yra raudonosios armijos daliniai.

Rusijoje sudaryti tautiniai pulkai gali būti pavojumi visoms Europos valstybėms. Po karo jie gali būti panaudoti perversmams. Beginkliai įvairių kraštų žmonės negalės atstatyti savo valstybių, nes jiems gali trukdyti Rusijoje suorganizuoti Maskvos vadinami tautiniai kariuomenės pulkai, kurie yra raudonosios armijos karininkų vadovybėje.

Barzdų Klebonija Per Kara Sudegė

(LKFSB) Per Raudonąją Kryžių gavo pranešimą, kad karu metu (turbūt 1941 m.) sudegė Barzdų klebonija, bet jau 1943 metų pabaigoje buvo vėl atstatyta. Barzduose klebonauja kunigas Albinas Drazdys, kurs daugeliui Amerikos lietuvių pažįstamas, nes kaip kurį laiką darbavosi USA lietuvių parapijose su religine pagalba. Jisai, kaip matyti iš jo pereinamais metais gruodžio 24 d. rašyto laiško, tebėra gyvas ir sveikas.

Aušros Vartai Išliko Nesudaužyti

(LKFSB) Vilniaus vidurmiestyje siautuosios kovos pridarė nemažai nuostolių istorinei lietuvių sostinei. Daug meniškų pastatų apardyta. Nukentėjo gražioje šv. Onos bažnytelė, taipgi ir šv. Mykolo bažnyčia. Vertingi rinkiniai iš Vilniaus universiteto jau seniau buvo išsiųsti į Vokietiją. Kelios rankinės granatos sprogo netoli Aušros Vartų, paliesdamos artimas sienas, bet Aušros Vartų koplyčia su stebuklinguoju paveikslu išliko nesužalota.

★ Henry J. Ryan, regiono informacijos skyriaus viršininkas, pranešė, kad yra būtina pasamdyti dar 18,000 darbininkų karo darbams.

Rožančiai

„Darbininko“ administracijoje galite gauti sekamų rožančių:

Puikūs baltas, sidabrinis	\$8.00
Juodas stiprus	\$1.25
Rusvas stipriai padarytas	\$1.20
Gražus baltas, tinkamas moterims ir merg.	\$1.50

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Naciai Paleido 5,340 Robotų Ant Londono

Londonas, rugp. 3 — Anglijos premieras Churchill, kalbėdamas parlamente, pažymėjo, kad Vokietijos naciai iki šiol paleido 5,340 robotų bombų ant Londono ir jomis užmušė 4,735 žmones ir sužeidė mažiau ar daugiau 14,000 žmonių. Taipgi yra lengviau sužeistų žmonių.

Be to, sugriovė apie 17,000 namų. Tai yra labai apgailėtinos pasekos. Tačiau anglai nenusimena. Jie yra pasiryžę kovoti iki pergalės, ir toji pergalė, kaip sakė premieras Churchill, yra labai arti.

J. V. Turėsią Nugriauti Namus

South Portland, Maine — Metai atgal Federal Housing Authority prie Highland ir Evans gatvių pastatė gyvenimui namus, vadinamus Mountain View apartments. Pastatymas kainavo \$1,855,000.

Dabar pranešė visiems gyventojams, kad iki rugsėjo 1 d. visi išsikraustyti, nes tie namai bus uždaryti.

Sumner K. Wiley iš Bostono, PHA apskričio direktorius, sako, kad namai uždaromi todėl, kad per daug kainuoja jų išlaikymas, trūksta darbininkų tų namų prižiūrėjimui ir kadangi yra daugiau tuščių namų gyvenimui.

Valdžios pastatyti namai turi 382 unitus, bet jie niekad nebuvo pilnai apgyventi. Dabartiniu laiku yra 324 gyventojai.

Namai bus laikomi tušti, sako Wiley, ir jis abejoja, kad jie bus kada nors naudojami. Tačiau jie gali būti bus griaujami tik po karo, sako jis.

Tėvas P. Andžiulaitis — Sveikas Ir Gyvas

(LKFSB) Per Romą gavome iš Lietuvos žinią, kad dar prieš šiuos paskutinius karo veiksmus Lietuvoje, garsus pamokslininkas ir tėvų marijonų provincijolas Lietuvoje tėvas Pijus Andžiulis, nors jau sulaukęs 74 m. amžiaus, tebėra sveikas ir gyvas.

Lietuvos marijonai gyvena savo namuose. Keletas jaunųjų jau įšventinti kunigais, keli turėjo būti iššventinti birželio mėnesyje. Kun. Jonas Sakevičius gyvena Romoje. Romoje esantieji lietuviai marijonai, tėvai: vysk. Būčys, kun. J. Kriščiukaitis, kun. J. Vaitkevičius — nuo karo nenukentėjo. Bado jie nėra turėję, bet jau pasininką, reikia spėti, turėjo nuolatini... Marijonų vienuolyno rūmai Romoje nuo karo nenukentėjo.

★ National Selective Service direktorius Lewis B. Hershey, praneša, kad tie vyrai, kurie 25-38 metų amžiaus ir nėra įsijungę į taip vadinamą „Essential Work“, bus šaukiami į karo tarnybą.

Gen. Sir. Bernard L. Montgomery ir Lt. Gen. J. T. Crocker, Britų korpuso komandieriai Normandijoje, seka artilerijos kovą prie Caen, kur vokiečiai gavo išpilt kailį.

NACIAI SUŠAUDĖ LIETUVIŲ ŠTABO GENEROLUS

(LKFSB) Mūsų Londono korespondentas birželio 5 d. gavo per Stokholmą žinių, kad okupantai vokiečiai sušaudė, sunaikino Vyriausiojo Lietuvių Štabo vadus - generolus. 'Daily Telegr.' korespondentas praneša, kad vokiečiai sušaudė tuos Lietuvių Armijos palikusius vadus, kurie pateko į vokiečių okupaciją. Vienas slaptosios lietuvių veiklos narys atvyko Švedijon ir papasakojo korespondentui, kas buvo nutikę Lietuvoje. Lietuvos Generalinio Štabo vadai žuvo, kai vokiečiai atėjo jų suimti. Lietuviai pasipriešino. Kovoje dauguma žuvo, likusieji nusišovė, kad nepatekus okupantų nuguosna gyviems. Pirmo to gen. Plechavičius buvo suimtas ir išgabentas Vokietijon kalėjiman. Lietuvos Vyr. Štabo vadų nesutikimas prasidėjęs, kai Vokietijos SS vadas gen. Jackeln pareikalavo, kad lietuviai pristatytų 30,000 karių Vokietijos aerodromų saugoti. Gen. Plechavičius paskelbęs mobilizaciją, gerai žinodamas, kad Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas tam nepritaris ir sukliudys. Tuomet gen. Jackeln paliepė Plechavičiui, kad jis sulietų Šaulių Sąjungos 13,000 narių su SS vienetomis. Į tą reikalavimą gen. Plechavičius atsakė demobilizacija — paleidimu Šaulių Sąjungos. Vokiečių vienetams buvo pavesta nuginkluoti lietuvių šaulius, bet septyni jų batalijonai išsislapstė Rytų Lietuvos miškuose su gautais iš vokiečių ginklais ir negausiais šoviniiais. Balandžio mėn. gale maršalas Model, vokiečių Narvos fronto vyr. vadas, pareikalavo, kad lietuviai mobilizuotųsi prieš rusus. Plechavičius atsisakė tai daryti, bet tada dar jam buvo leista grįžti į štabą.

Iš Stokholmo „Svenska Dagbladet“ pranešė, esą gen. Plechavičius pabėgo iš vokiečių kalėjimo, š. m. geg. 14 d., prisijungęs prie nenuginkluotų šaulių Lietuvoje ir su jais užėmęs

Ukmerge.

Ta proga pasirodė lenkų oficioze „Dz. Polski i Dz. Żolnierza“ birž. 20 d. straipsnis, parašytas šališkai, kiek pašėpiančiai. Esą, gen. Povilui Plechavičiui pavykė sudaryti prieškomunistinę savanorių kariuomenę, kuri turėjusi ginti Lietuvos žmones nuo parašiutininkų - komunistų ir panašių liaudies skriaudėjų. Bet vokiečiai pareikalavė, kad lietuviai vyktų saugoti aerodromus Vokietijoje, kad sudarytoji kariuomenė būtų sulieta su vokiečiais. Gen. Plechavičiui nesutikus, kilęs nesupratimas. Gen. Plechavičius ir jo štabo šefas pulk. Urbonas tapo suimti, dalis šaulių nuginkluota, Marijampolėje sulikviduota kariūnų ir puskarininkių mokykla. Lenkai teigia, kad gen. Plechavičius buvo surinkęs 30,000 savanorių, bet kiti šaltiniai mini — 13,000. Vėl sakoma, kad vokiečiai reikalavė daliai lietuvių karių vykti į Latviją ir Estiją, o kitiems į Vokietiją. Tokie vokiečių užsimojimai prieš lietuvius nepatiko nei Vyr. Liet. Išlaisv. Komitetui, nei gen. Plechavičiui ir dėlto pirmo laiko kilo kruvini susirėmimai.

Gatvekarių Operatorių Streikas Philadelphijoj

Philadelphia, Pa., rugp. 3 — Šiomis dienomis kilo gatvekarių ir požeminių traukinių operatorių streikas dėl to, kad kompanija priėmė juodukus operatorius. Baltieji darbininkai to nepakentė ir sustreikavo.

Streikas suparalizavo susisiekimą. James F. Byrnes, Karo Mobilizacijos direktorius, pareiškė, kad viso nesupratimo byla perduota prezidentui Rooseveltui. Tačiau nelaukiant prez. Rooseveltto sprendimo darbininkai pradėjo grįžti darban. Gali būti, kad valdžiai nereikės perimti transportacijos savo kontrolėn.

KIBIRKŠTYS

Italijoj komunistų vadai, kaip tai Parmiro Togliatti, komunistų vadai, kuris yra ir valstybės ministras dabartiniame Italijos ministrų kabinete, ir kiti smarkiai puola Italijos ir Alijantų viršininkus už tai, kad neleidžia Italijos partizanams savarankiškai veikti.

Italijos partizanams vadovauja komunistai. Italijos valdžios ir organizacijų konservatyvūs vadai ir Alijantų viršininkai nenori, kad Italijoj atsikartotų tas, kas įvyko Rusijoj ir Vokietijoj po pirmojo pasaulinio karo.

Visiems žinoma, kad komunistai yra fanatikai — žiaurus akiplėšos. Jie kol įsigauna į viršūnes dedasi „patriotais“, bet per savo „patriotizmą“ siekia vien komunizmo. Italijos žmonės, matyt, tą labai gerai supranta, ir todėl su ko-

munistais yra labai atsargūs.

Komunizmas, fašizmas ir nacizmas yra didžiausios pasaulio blogybės. Jeigu kurioje valstybėje įsigali viena iš tų ligų, tai jau nesitiekė gerovės. Komunizmas, fašizmas ir nacizmas yra baisesnės ligos ir už vėžio ligą. Vėžio liga sunaikina ją susirgusį žmogų, o komunizmas, fašizmas ar nacizmas sugriauna valstybės santvarką ir sunaikina milijonus sveikiausių žmonių, kurie tik nenori pasiduoti tų baisių ligų vergijon.

„Idomiausia dabar būtų gyventi Vilniuje, tarybinės Lietuvos sostinėje“. Taip rašo Brooklyno lietuvių kvilingų laikraštis. Tai kodėl Rojus dabar nevažiuoja, jeigu jam taip įdomu?

Jeigu lenkų kunigas galėjo nuvažiuoti, tai Rojus keltas turėtų būti rožėmis nuklotas. Nereiks tų baikų, Brooklyno kvilingų Rojus niekad nevažiuos į tą „rojų“. Prieš karą buvo lietuvių, kurie siūlė tiems mūsų tautos kvilingams kelionę ir tai neatsirado kas važiuotų.

Brooklyno kvilingai pasakomis tik mulkina suklaidintus savo skaitytojus. Jie patys netiki į tai, ką jie rašo ar kalba.

★ Kaip tik New Yorko arkivyskupas Francis J. Spellman, J. Valst. militaris vikaras katalikų kapelionų, pasiekė Romą (išvyko prieš porą savaitių), tai didžioji Amerikos spauda paskelbė, kad arkivyskupas kalbės su Pieziūm apie būsimąją taiką. Tos žinios buvo užginčytos pačio arkivyskupo. Vienok vėlesnės žinios iš Italijos karo fronto duoda suprasti, kad arkivyskupo Spellman vizitas Italijoj turi ypatingos reikšmės, nes ten susitiko su aukštais karo vadais ir su Anglijos karalium, kuris irgi Italijos karo fronte.

★ Šios savaitės žinios iš Lietuvos iš vokiečių-rusų karo fronto praneša, kad užimti Siauliai, Joniškėlis ir Kaunas. Atrodo, kad tik Žemaičiai dar nepasiekė raudonosios armijos. Anot Britų premiero Churchill, raudonosios armijos naciai neatlaikysią. Taigi, jei tikėti toms pranašystėms, tai raudonieji greit pasieks ir Prūsus.

Igyk išminties, nes ji geresnė už auksą, ir igyk gudrybės, nes ji brangesnė už sidabrą. Ptr. 16.

DAUGIAU UŽ TUOS PINIGUS

IŠ FONTANĖLIŲ VISUR

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA
 Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
 Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
 Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
 Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart sa-tėj metams \$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass
 Telephone SOUTH Boston 2680

Popiežius Ir Taika

"Pralaimėjimo šmėkla sunkiai slėgia Berlyną. Romoje — šviesesnė padangė. Popiežiaus nuotaika link šio pasaulinio karo yra išskirtinai savotiška pilnojo žodžio prasmė. Per savo šventas pareigas Popiežius yra kartu ir neutralus ir partysis. Neutralus žmonėms ir be galo partijų kovoję gero prieš blogą. Dabartinis Popiežius remiasi tokiu stambiu prityrimu tarptautiniuose klausimuose, kad jis gali viršyti pačius įgūdžiausius diplomatus. Jis turi savo žinioje nepalyginamai geriausius pasaulio informacijos šaltinius. Tad reikia tiksliai suprasti tą užginčijimą, kad Popiežius tariasi su Arkivyskupu Spellmanu taikos reikalais. Mums reikia suprasti, kokia taika Vatikanas rūpinasi. Vatikanas visuomet žiūri toli. Tad gi dažnai mes jo pažiūrą nesuprantame. Jis dabar, kaip ir visados, darbuojasi sudaryti pastovią taiką, paremtą teisingumu. Tam tikslui jis visuomet pasiryžęs patarnauti. Galime nedvejotinai teigti, kad pasitarimai apie tokią taiką Vatikanu aplinkoje yra daromi".

Taip rašo "Boston Traveler" viename savo editoriale. Kad būtų suprantamiau, prisiminkime, kad kokia pora savaitė atgal New Yorko Arkivyskupas Spellman išvyko į Vatikaną. Pasaulio žinių agentūra tai paskelbdama, pridūrė, kad Arkivyskupas kalbės su Popiežium taikos reikalais. Kuriais sumetimais agentūra tai paskelbė — nežinia; bet Vatikanas matė reikalingu tai užginčyti. Suprantama, dėlko. Propagandiniai rėksniai tuojau pradėtų šūkauti, kad Popiežius kalba apie taiką, kai vokiečių frontas jau lūžta. Reiškia, nori išsiderėti geresnes sąlygas, jei ne Vokietijai, tai bent Italijai. Vatikanas puikiai tą priekaištą numato ir dėlto paskalą apie taiką užginčijo. Išsiskyrimo čia jokio nėra, nes Vatikanas nekamba apie taiką ta prasme, kaip pasaulio propagandistai spėlioja. Vatikanas, anot "Boston Traveler" editorijalo, žiūri amžiais pirmyn ir planuojamoji pastovi taika nė kiek nekluduoja esamojo karo fronto. Po tiek metų kruvinių kautynių ir pasibaisėtinų sunaikinimų, taikos pageidavimą visi, tik nevienodai. Vieni nori, kad taika užtikrintų jiems despotizmą ir išnaudojimą, kiti — kad taika atneštų žmonijai laisvę ir laimę. Tokiai taikai įvykdyti Vatikanas neįstamai darbuojasi ištiso karo metu.

Lietuvių Delegacija Washingtone

"Draugas" rašo:

"Maždaug prieš savaitę, tai yra liepos 23 dieną, į Valstybės Departamentą, Washingtone, atsilankė lietuvių, latvių ir estų delegacija, kurią priėmė valstybės sekretorius Cordell Hull vardu, Rytų Europos skyriaus viršininkas Mr. Elbridge Durbrow.

"Priimdama delegaciją, jis pats pareiškė esąs įgaliotas sekretoriaus Hull su ja kalbėtis ir priimti dokumentus, kuriuos delegacija atvežė į Washingtoną įteikti Jung. Amerikos Valstybių valdžiai.

"Delegacija įteikė Valstybės Sekretoriui per Mr. Durbrow memorandumą ir prašymą iš 16 mašinėlė rašytų puslapių, su Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinių, Latvių Komiteto ir Estų Komiteto parašais. Prie memorandumo yra pridėta eilė dokumentų, liečiančių Lietuvą, Latviją ir Estiją.

"Dr. Grigaitis, kuris lan-

kės Washingtone, pareiškė, kad Valstybės Sekretoriaus įgaliotinis Mr. Durbrow užtikrino atsilankiusius pas jį lietuvių, latvių ir estų atstovus, kad Amerikos valdžia yra tvirtai nusistačiusi laikytis tų principų, kurie buvo paskelbti Atlanto Čarteryje, ir kad ji dės visas pastangas, kad tie principai būtų pritaikyti visoms tautoms, didelėms ir mažoms.

"Faktas, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse iki šiol veikia, su pilnomis diplomatinėmis teisėmis, Lietuvos Latvijos ir Estijos pasiuntinybės ir konsulatai, liūdią garsiau, negu žodžiai, kad Amerika pripažįsta Baltijos valstybių nepriklausomybę ir neketina jų teisių paneigti.

"Atsilankymas lietuvių, latvių ir estų delegacijų Washingtone dar kartą tapo išblaškyta propagandos migla, kurią sklaidžia

Šita po kalnu išmūryta tvirtovė iš kurios buvo išprašyti naciai, dabar jau Yankių karių žinioj ir ji tarnauja kaip puikus sandėlis karo reikmenims. Tai buvo vadinama Hitlerio West Wall.

Lietuviško Pasaulio Naujienos

(Liepos 26, 1944)

S. LOZORAITIS PAS POPIEŽIŲ

Roma — Liepos 24, kaip praneša Osservatore Romano, šventasis Tėvas Vatikanu suteikė audienceją p. S. Lozoraičiui.

DAR APIE GEN. PLEKAVIČIŲ

Vilnius. (Pavėlinta) — Stockholme tik birž. mėn. požemio keliais iš Vilniaus buvę patirta, kad š. m. gegužės mėnesį generolas

tam tikri svetimų valstybių agentai bei jų pakalikai.

"Priėmimo Valstybės Departamente atgarsiai jau pasirodė ir didžioje Amerikos spaudoje".

Pasisako Už Baltijos Tautų Laisvę

"Draugas" rašo:

"New York Times", įtakingas Amerikos laikraštis liepos 23 dieną, 1944 m., idėjo straipsnį, kuris pavadintas: "Baltic States Await Liberation". Straipsnis yra palankus Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Laikraštis tame straipsnyje pasisako už Baltijos tautų laisvę.

"Tame straipsnyje paduodama Baltijos tautų trumpa istorija ir parodoma, kad estai, latviai ir lietuviai jau nuo 12-to amžiaus kenčia kaip aukos vokiečių ir rusų grumtynėse. Straipsnis primena, kad po pirmojo pasaulinio karo Lietuva, Latvija ir Estija atgavo laisvę ir buvo nepriklausomos iki 1940 metų birželio mėnesio, ir 1940 m. birželio mėnesį į Baltijos valstybes įsiveržė Sovietų Rusija, o nuo 1941 m. vasaros jos buvo okupuotos vokiečių.

"Teisingumas ir sveikas protas reikalauja, kad Rusija gerbtų Baltijos valstybių suverenines teises ir nesikėsintų uždėti joms savo jungo".

Paulius Plechavičius, kuris per šiuo metų 16 vasario d. pasiskelbė organizuojąs Lietuviškus Batalionus tikrai Lietuvos žmones ir teritoriją ginti nuo Vilniuje paplitusių užpuolikų ir turto naikintojų, ir kuris Vilniuje buvo įsteigęs savo stovyklą ir suorganizavęs 14 batalionų kariuomenės ir skaitlingą kariūnų (kadetų) mokyklą Mariampolėje, — tikrai esąs Gestapo areštuotas drauge su pulk. Urbonu, lietuviškos divizijos štabo viršininku. Jiedu atmetė vokiečių komisaro Dr. von Renteln pareikalavimą tapti nacių policijos (S. S.) dalimi. Jiedu išgabenti Vokietijos gilumon ir jų likimas nežinomas. Lietuvos divizijos štabo karininkai buvo vokiečių užpulti Vilniuje; lietuviai nepasidavė ir įvykusiame susišaudyme buvę užmušta iš abiejų pusių. Lietuviai netekę amunicijos turėjo pasiduoti, bet daugeliui pavykė ištrukti ir pasislėpti. Batalionai ir mokykla Gestapo užatakuoti pairo ir daugelis vyrų prisidėjo prie požemio slapto organizacijos, kuri yra atsivadavusi Lietuvos išlaisvinimo iš svetimų jungo, vokiško ar slaviško, idėjai.

Išlaisvinimo idėja laukia daugiau taktininkų ir jiems paramos. Talkos veiksmai tenebūna vienpusiški: kai vieni užimti darbais kitiems taktininkams reikalinga bent kartais pagalvoti apie parūpinimą taip sakant "kasdieninės duonos" požemio kovotojams.

SUGRĮŽO SIBIRO TREMTINYS

Okupuotoj Lietuvoje — Požemio spaudos pranešimu iš 1943 m. gruodžio mėn., — iš Krasnojarskaja Oblast, Sibire, pernai metų gale (1943) sugrįžo Lietuvon vienas tremtinys. Iš Maskvos jis ejęs pėsčias. Dabar iš kelionės sveiksta tūlame miestely

Rytų Apeigų Bažnyčia Ir Lietuvos Krikštai

Vaišvilkas. Byla dėl atskiro Lietuvos metropolito. Kiek įtakos turėjo rytų apeigų Bažnyčia Lietuvoje? Koložos cerkvė

Kai 1387 m. pasauliu buvo paskelbta, kad didžioji Lietuvos kunigaikštija yra jau krikščioniška valstybė, kai buvo įkurta pirmoji Lietuvos katalikų vyskupystė ir kuriamas parapijų tinklas, krikščionybė joje nebuvo naujas dalykas. Jau žymiai anksčiau buvo padaryta bandymų ją apkrikštinti vakarų Bažnyčios apeigomis.

Tačiau dar anksčiau lietuviai jau gerai pažino kitą krikščionišką Bažnyčią, būtent, rytų apeigų arba graikų Bažnyčią, kurią nuo XVII amž. pradėta vadinti provoslaviskąja. Iš pradžių tik puldinėdami, o nuo XIII amž. jau ir prijungdami prie savo valstybės gudų sritis, lietuviai ten rasdavo rytų apeigų krikščionis. Mindaugo laikų kovos su dalį jotvingių žemių užėmusiais

Lietuvoje. Jis daug matęs, daug patyręs. Iš Sibiro išvykęs 1942 m. bal. mėn., gi į Lietuvą atvykęs 1943 m. lapkr. gale: kelionė 1 metai ir 8 mėn. Tuo tarpu iš jo tesužinota apie ten dar gyvus likusius šiuos tremtinius:

Stulgūnas — jam išvykstant gulėjo ligoninėje; Šilingas — sirguliuo viduriais;

Tonkūnas — prislėgtoj nuotaiškoj;

Stanišauskas — jų brigadierius;

Tamošaitis Izidorius; Sajeta;

Maj. Čaplikas, baigė sirgti vid. šiltine; Staškevičius, buv. Panevėžio apskr. viršininkas;

Budrevičius, provizorius iš Kybartų;

Januška, IV Šiaulių Būrio sekretorius iš Tauragės;

Kap. Bikmanas iš Tauragės;

Orentas, agronomas iš Tauragės;

Užupis, policijos tarnautojas iš Tauragės;

Maj. Rinkevičius iš Panevėžio.

Visi šie tremtiniai dirbė žemės darbus. Jų brigadierius Stanišauskas. Jeigu jie išpildo reikalaujamas darbo normas, tai gauna į dieną 600 gramų duonos ir dilgelį sriubos arba kokios nors košės. Jeigu darbo normos neįspildo, gauna 400 gr. duonos ir daugiau nieko.

Sąjungoje buvę dar šie tremtiniai:

Plk. Gedgaudas, prof. Parčevskis, Dr. Jokantas, Dr. Vileišis iš Panevėžio, saug. tarnaut. Dapkus, policinink. Piekus, Dr. L. Bistras, Kap. Savickas (mėginęs pabėgti, bet buvęs pagautas šunų pagalba ir smarkiai dėl šio bandymo nukentėjęs).

Tremtinio pasakojimų, buvusi net sudaryta komisija iš trijų aukščiausių paminėtų asmenų, kuri parašė, stovį nuskirdavusi jo darbo rūšį. Sudevėti drabužiai, esą buvę pakeisti kitais vietos gamybos.

Volinės kunigaikščiais Lietuvos kunigaikščius su jais dar labiau suartino. Šiuo metu mes užtinkame pirmąjį žinomą lietuvių kunigaikštį, apsikrikštijusį rytų Bažnyčios apeigomis. Tai buvo vyresnysis Mindaugo sūnus Vaišvilkas, kurį laiką valdęs iš Volinės atimtą vad. Juodąją Rusiją, vėliau tapęs vienuoliu ir gyvenęs Nemuncpaktantėje savo paties pasistatytame vienuolyne, po Treniotos, kurį metų valdęs visą Lietuvą.

XIV amž., kada prie d. Lietuvos kunigaikštijos buvo prijungta visa eilė gudų ir rusų kunigaikštijų, visus jas valdžiusius lietuvius kunigaikščius matome taip pat apsikrikštijusius rytų Bažnyčios apeigomis arba bent išvirsiniai rodantis krikščionimis. Taip pat, žinoma, apsikrikštijo su kunigaikščiais į tas sritis nukraustę jų palydovai bajorai, kurių žymi dalis ten liko ir surusėjo.

Turėdami savo valstybę daug rytų apeigų krikščionių, Lietuvos kunigaikščiai taip pat rūpinosi jų Bažnyčios reikalais.

Jau iš XIII amž. pabaigos, iš Vytenio laikų, turime šokių tokių žinių apie atskirą Lietuvos metropoliją, priklausomą Konstantinopolio patriarchui, kuri išliko dar bent tris dešimčius ir XIV amž., — Gedimino laikais. Daug daugiau turime žinių apie ilgą bylą dėl atskiro Lietuvos metropolito Algirdo laikais. Algirdas, pasak Konstantinopolio patriarcho "didysis ugnies garbintojo karalius", siekdamas tėvo pastatyto tikslo "visa Rusija turi priklausyti Lietuvai", susidūrė su iškylančia Maskva, į kurią pagaliau persikėlė, laikinai Vladimirė gyvenęs, buvusių Kijevo metropolitų įpėdinis, laikęs save visų rusiškųjų žemių metropolitu.

Metropolito, kaip moralinio autoriteto, laikysena kunigaikščių varžytinėse daug reišė.

Dėl to Algirdas ir susirūpino lietuviškosios metropolijos atgaivinimu.

Komplikuota byla ilgai užtruko, tačiau lietuviškoji metropolija buvo atgaivinta. Jos centras, kaip ir pirmosios, buvo Naugardukas, o jai priklausė dar Polocko ir Turovo vyskupystės. Kiek vėliau (1375 m.) Lietuvos metropolitas buvo pavadintas Kijevo ir Lietuvos metropolitu. Tuo būdu jo valdžioje buvo visos Lietuvos valstybei priklausančios sritys, ir Haličias, kuriame tuo pat metu buvo norima suorganizuoti savą metropoliją, o Maskvos metropolitui liko Didžiosios Rusijos sritys.

Kai Lietuvos metropolitą bulgaras Kiprijonas, gavęs valdyti abi metropolijas, persikėlė gyventi į Maskvą, o jo įpėdiniai pasirodė uolūs Maskvos ku-

nigaikščių rėmėjai, Vytautas pasistengė atgaivinti atskirą Lietuvos rytų Bažnyčios metropoliją. Dėl Maskvos intrigų negavęs Konstantinopolio patriarcho pritarimo, jis pastatė sinodo išrinktą metropolitą, velionies Kiprijono sūnėną Grigorijų Cemblicką (1415 m.). Jis gavo Kijevo metropolito vardą, o jam turėjo priklausyti Polocko, Černigovo, Smolensko, Turovo, Lucko, Vladimiro, Chelmo ir Psemisliaus vyskupijos. Tai Lietuvos rusiškiosios sritys ir Haličias. Tikrojoje Lietuvoje jokios rytų apeigų vyskupijos nėra. Nebėra net Naugarduko vyskupijos, kur anksčiau buvo metropolijos centras, ir kuri vadinosi Lietuvos vyskupija.

Tokia yra trumpa d. Lietuvos k-jos rytų apeigų Bažnyčios istorija, žiūrint iš formalės pusės. Dabar kyla klausimas,

kiek šioji Bažnyčia turėjo įtakos pačioje Lietuvoje?

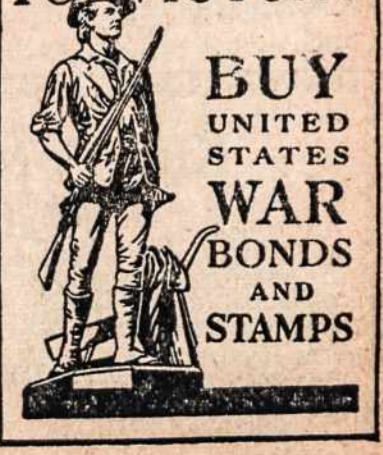
Ar buvo čia jos tikinčiųjų? Istorinėje literatūroje, ypač rusiškoje, dažnai skaitome, kad XIV amž., Lietuva buvusi daugiau rusiška valstybė, kad jos valstybinė ir socialinė santvarka buvusi pasiskolinata iš rusiškųjų sričių, kad joje vyravusi rusiškai rytietiška kultūra, kad dauguma kunigaikščių buvę surusėję, apsikrikštiję Rytų Bažnyčios apeigomis, kad juos pasekusi dauguma bajorijos ir tik liaudies masės buvę pagoniškos. Šių tezių įtaikoje net lietuviškoje literatūroje randame nuomonių, kad katalikiško Lietuvos krikšto išvakarėse ji iš tikro stovėjusi ant prisijungimo prie rytų apeigų Bažnyčios ir surusėjimo slenksčio. Tačiau čia reikia padaryti labai didelių rezervų, tikriausiai — visas tas tezes atmesti.

Kad Lietuvos aneksu — užimtųjų rusiškųjų sričių įtaka valstybiniam Lietuvos gyvenimui buvo žymi, negalima neigti. Senosios rusiškos kunigaikštijos buvo įjungtos į lietuvių valstybę jų struktūros nepakeičiant, išsaugant visus senoviškus vietos santykius. Kai kurios valstybinio bei socialinio gyvenimo formos iš jų neabejotinai buvo pasisavinta lietuvių.

Tačiau labai perdedama jų kultūrinė persvara. Kažkodėl manoma, kad

Tešiny 5-tame pus..

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

VIENYBĖ MEILĖJE

(Kun. Pr. Juro pamokslas, pasakytas liepos 24 d. š. m., Scrantono šv. Petro katedroje, ALRK Susivienymo seimo atidarymo pamaldose).

Budėkite, tvirtai stovėkite tikėjime, elkitės kaip vyrai ir būkite stiprūs. Visa, tai ką jūs darote, tebūnie daroma meilėje. (1 Kor. 16, 13-14).

Dievo ir artimo meilė skatina mane kalbėti apie visų dorybių karalaitę — meilę ir iš jos augančią nuomonį, valios ir veikimo vienybę. Karo metu tai labai nepopuliari tema, nors be galo svarbi. Ne tik fraternalių organizacijų, bet visų žmonių solidarūs gyvenimas remiasi meile.

Sekdamas savo gerąjį Mokytoją, aiškumo dėliai vartosiu palyginimus.

Turtingoj šalyj, aukštame kalne pulkelis žmonių nusprendė pasistatyti miestą. Pavadino jį Subraliu. Laikui bėgant, jis gražiai augo ir gyventojai džiaugėsi. Bet viename šone dėl stataus šlaito atsitikdavo daug nelaimių. Krentantieji pakalnėn nusilauždavo rankas, išsisukdavo kojas, o kiti mirtinai susižeisdavo. Miestiečiai teikdavo nelaimingiesiems pagalbą, bet daugelis jų visam amžiui pasilikdavo paliečiamieji. Pagaliau į Subralio miesto valdybą pateko sumanūs žmonės. Jie nusprendė įsigyti kilnojamą lignonę (ambulansą) ir laikyti ją pakalnėje, kad ištikus nelaimei kuo greičiausiai aprūpintų sužeistąjį. Tai daug gyvybių išgelbėjo, bet nelaimių nepašalino. Štai miršta vienas miesto valdybos narys, ir jo vietą užima sumanus ir energingas jaunuolis. Jis siūlo parduoti ambulansą, pasiskolinti reikalingą sumą ir už tuos pinigus išmūryti prie staciojos šlaito sieną su saugia tvora. Jo sumanymas pradžioje buvo atmestas. Užtruko daug laiko, kol jis įtikino gyventojus, kad tai bus jiems palengvinimas. Padarius reikalingas užtvartas, nelaimės sumažėjo, o drauge ir miesto išlaidos.

Gyventojai didžiavosi savo padėtimi, bet kaimynų pavydas gresė jiems kitokių pavojumi. Tada jau reikėjo ginkluotis ir miestą apsupti tvirtove. Čia naujas darbas, naujos išlaidos.

Šį palyginimą noriu pritaikyti LRKSA Miesto dydis, jo grožis ir garbė priklauso nuo gyventojų. Šiems vadovauja ir su jais bendradarbiauja išrinktoji miesto valdyba. Bažnyčios, mokyklos, spaustuves, knygynai, bankai, įvairios dirbtuvės ir įmonės — tai miesto arterijos. Miestas be jų, lygiai kaip žmogus, negali gyventi.

LRKSA palyginu Sudralio miestui. Prieš 58 metus Susivienymas buvo įkurtas kilniems tikslams. Jame įgyvendinta daug gailingų darbų kūnui ir sielai; rūpintasi savo tautiečių šviesesne ateitimi; siekta aukštų idealų. Ši organizacija teikė pašalpą nariams ligoje; šluostė ašaras mirusių artimiesiems; aukojo tūkstančius tautos ir kultūros reikalus; statė užtvartas apsaugoti tautiečiams nuo subedievėjimo ir nutautėjimo. Daugeliui atrodė, kad Susivienymas, kaip ir Subralio miestas, jau buvo visa kuo aprūpintas ir apsaugotas. Bet štai lietuvių katalikų apatija ir nesulaukiamas ateivių nutautėjimas išugdė moderniškai apsiginklavusį priešą Susivienymui. Ir jei mes norime, kad Susivienymas būtų nenugalimas ir savarankiškai gyventų ir klestėtų, mums reikalingi moderniškai ginklai, nauji išvirtinimai. Aišku, čia iškyla Susivienymo nariams naujas darbas, naujos išlaidos. Šiems užsimojimams jau būtina reikalingas lietuvių susipratimas ir nepalaužiama vienybė po Bažnyčios vėliava Kristaus dvasioje.

“Kaip gera ir kaip saldu gyventi broliams vienybėje” (Ps. 132, 1), gieda psalmistas. Saldi vienybė vyrauja tada, kada žmonės jungia visų dorybių karalaitę meilę! “Visa, ką jūs darote, tebūnie daroma meilėje”, sako šventas Raštas. Norint patvarios narių vienybės ir Susivienymo nenugalimos stiprybės, reikia įsigyti daugiau tikrosios meilės. Meilė suvienys, meilė visa nugalės!.

Meilė yra dviejų rūšių: prigimta ir antgamtinė. Žmogui įgimta mylėti visa, kas malonu, gera, naudinga, reikalinga. Bet kada žmogus myli Viešpatį Dievą visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo galia, o savo artimą kaip pats save, tada toji meilė yra antgamtinė, paties Dievo į žmogaus sielą įkvėpta. Tokia meilė yra krikščioniškosios tobulybės objektas ir akstinas. Tokia meilė liepsnoja šventųjų širdyse; tokia meilė tikintieji puošia kaip vestuviniu drabužiu; tokia meilė pridengia nuodėmių daugybę. Juk patys Išganytojas savo praktai ir krauju parašė mums meilės testamentą, kad visi būtų tobuloje vienybėje. “Aš jums duodu naują įsakymą mylėti vienas kitą; kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs vienas kitą mylėtumėte. Iš to visi pažins, kad jūs mano mokytiniai, jei turėsite meilę vienas kito” (Jon. 13, 34).

Šv. Grigalijus rašo, kad “meilės įsakymas yra dviypis: Dievo meilės ir arti-

Šis lakūnas su savim vežasi ir šią katytę. Ji daug apkeliavo ir ji žinoma visame 9-me Oro Jėgų skvadronė.

mo meilės. Dievo meilė gimdo artimo meilę, o artimo meilė stiprina ir palaiko Dievo meilę. Todėl, kas nori mylėti artimą, privalo mylėti Dievą, o kas myli Dievą, turi lavintis artimo meilėje. Žodžiu, Dievo meilė ir artimo meilė yra dvi jungtys toje pačioje grandinėje, taip kad viena jungiasi grandinėje su kita”. Šv. Jonas Evangelistas rašo: “Jei kas sakytų: aš myliu Dievą ir nekeštų savo brolio, tas melagis. Nes kas nemylti savo brolio, kurį mato, kaip jis gali mylėti Dievą, kurio nemato? Tą įsakymą turime iš Dievo, kad kas myli Dievą, mylėtų ir savo brolių” (1 Jon. 4, 20-21). “Nemylėkite žodžiu nę liežuviu, bet darbu ir tiesa” (1 Jon. 3, 18). “Jei mylime vieni kitus, Dievas pasilieka mumyse, ir jo meilė yra mumyse tobula” (1 Jon. 4, 12).

Meilė pasireiškia daviu, atidengimu paslapčių, pasiaukojimu ir troškimu susivienyti kūnu ir dvasia.

Žmogus turi įgimtą troškimą artimai santykiuoti su mylimaisiais. Iš meilės Išganytojas jungia visus tikinčiuosius į vieną Mistinį Kūną. “Aš vynmedis, jūs vynmedžio šakelės”. Šiame palyginime Kristus moko, kaip artimai visi žmonės turi būti susijungę su juo. Meilės Sakramente žmogus taip glaudžiai susivienija su Dievu, kad tikrai jis gali sakyti: “Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus” (Gal. 2, 20).

Kristus žmogaus dvasiniam pasauliui yra tuo, kuo yra saulutė medžiaginiam pasauliui. “Nes jame mes gyvename, judame ir esame” (Apd. 17, 28). Žmogus jaučia, supranta ir žino, kad be Dievo pagalbos, kurią dažnai gauna per kitus žmones, jis neatsiektų savo tikslo. O visgi yra labai daug žmonių, kurie nemylti nei Dievo nei artimo. “Netarnausiu!” kitados šaukė Liuciferis. “Netarnausiu”, nūnai murma puikuolis. Jis nori, kad visi jam tarnautų, tik ne jis kitiems. Jis naudojasi Dievo ir artimo meilės vaisiais ir miršta neatsilyginęs meile. Puikuolis mano esąs turtingas ir pralobęs, o nežino, kad nelaimingas, apgailėtinas, beturtis, aklas ir plikas (Apr. 3, 17).

Jei degdami daiktai šviečia, tai tik dėl to, kad jie yra sugėrę saulės spindulių. Akmuo, stiklas ir į juos panašūs daiktai nesutraukia saulės spindulių, ir todėl nedega ir nešviečia. Taip lygiai ir su žmo-

menėlio”. Šv. Petras patraukęs miesto link. Sutikęs sargybinių ir paklausęs, ar negalėtų pernaktinti savo patalpose Viešpatį. Sargybinis nusikvatojęs tarė: “Ar proto neturi, kad prašai jį įleisti į valdišką namą? Ne, nėra jam vietos”.

Paėjęs toliau, šv. Petras sutikęs grįžtantį iš miesto ūkininką. “Ar tamsta vietinis?” užklausė jo šv. Petras. “Taip, antai mano ūkis ir namai”, atsakė ūkininkas. “Tai gal priimtumei Kristų vienai nakčiai?” “Jeį užmokės, kodėl ne. Ir patį velnią pernaktinčiau, jei tik gerai man apmokėtų”. Žmogelis įsiveidė, kada jį pavadino stambeldžiu, ir murmėdamas nudundėjo savais keliais. Šv. Petras kiūtino toliau.

Įeidamas į miestą jis pastebėjo gėlyne labai puikius namus. Bet kiemininkas jo nenorėjo įleisti. Paaiškėjęs dalykams, pašaukė namų savininką. Šis į prašymą atsakė: “Mano vila nėra viešbutis”. Pagalvojęs, kad prietelingu ma palaikyti su Kristumi gal būtų pravartu, pasiūlė kreiptis į savo geraširdį draugą. Bet šv. Petras nuėjo miestan. Susitiko darbininką. “Ar priimtum į savo namus V. Jėzų vienai nakčiai?” “Jeį vien nuo manęs priklausytų, žinoma, kad priimčiau. Aš tikiu, kad jo mokslas yra tikras ir jo darbai dieviški. Bet ką mano draugai pasakys? Ne, neturiu drašos”.

Šv. Petras ėjo toliau. Prie plačios gatvės pamatęs gražų namą, manė, kad tikrai turtuolis neatsakys. Užklaustas, mažo ūgio, storas žmogelis tarė:

“Priimčiau, bet esu žydas... Už tai žydai mane pasmerks, o katalikai pagyjuos. Ne, negaliu”.

Šv. Petras užėjo į garsų viešbutį. Ir čia negauta vietos, nes nugastauta, kad susirinkusiems tą vakarą politikieriams gali būti planai sugriauti.

Miesto sode šv. Petras sutiko ponį su dukrele. Užkalbino ją. Šioji atsakė: “Dėkoju už pasiūlymą priimti tokį svečią, kuris kalba apie lauko lelijas. Tikrai pasakytų pamokslą prie šmadas. Ne, negaliu”. Tada šv. Petras užklausė mergaitės, ar šioji nepriimtų V. Jėzų. Sužibo jos akys, ir šypsodamosi ji atsakė: “Norai, nes tikiu, kad jis man atneš dovanų”. “O jeigu neatneštų, ar priimtum”, užklausė šv. Petras. “O, ne, nepriimčiau!”

Grįžo šv. Petras prie savo Viešpaties, negavęs pas žmones jam nakvynės.

Iš ko galima spręsti žmogaus gerumą? Ar galima saikuoti žmogaus gerumą raumeningumu, svoriu, išvaizda ar turtais? Ne. Iš ko tad galime spręsti, ko žmogus vertas? Gal atsakys: iš jo meilės!

Aiškumo dėliai, paimkime pirmiausiai mineralinį gamtos pasaulį. Kaip mes sužinome, kokie mineralai, akmenys ar žemė yra geresni? Gi tie, kurie tarnauja aukštesniam pasauliui. Augmenija užima aukštesnį laipsnį, negu mineralai. Mineralas, akmuo, žemė neauga ir nesidaugina, o augmenija auga ir dauginas. Augmeniniai nevaikščioja, neskrąjoja, gi gyvūnėliai ne tik auga ir dauginas, bet persikelia iš vienos vietos į kitą. Taigi, gyvūnija užima aukštesnę vietą, negu

augmenija. Mes sakome, kad toji žemė gera, kurioj viskas auga, Taigi, žemės gerumą saikuojuose josios pasitarnavimu aukštesniam pasauliui — augmenijai. Lygiai tie augmenėliai yra geresni, kuriai gali naudotis paukšteliai, žvėrelis, gyvulėlis ir žmogus, — vadinasi, kurie tarnauja dar aukštesniam pasauliui, gyvūnijai. Paukštelių, žvėrelių, gyvulėlių gerumą sprendžiame jų pasitarnavimu protiniam pasauliui — žmogui. Virš žmogaus dar yra kilnesnis pasaulis. Tai dvasinis pasaulis. Kaip mineralų, augmenų ir gyvūnų gerumą saikuojuose jų tarnavimu aukštesniam pasauliui, taip lygiai ir žmogaus gerumą saikuojuose jojo aukojimusi — tarnavimu aukštesniam, būtent, dvasiniam pasauliui: Dievo garbei ir sielų amžinai laimei.

Vadinasi, nuomonį, valios ir veikimo vienybė priklauso nuo meilės.

Meilė jungia su Dievu ir artimu. Meile liepsnoja žmogus tikrai gali sakyti su šv. Povilu: “Aš moku būti pažemintas, moku taip pat ir apstume gyventi, (esu pripratintas prie visa ko ir prie visokių aplinkybių), būti sotus ir alksti, apščiai turėti ir kentėti skurdą. Aš visa galiu tame, kurs stiprina mane” (Pilyp. 4, 12-13).

Teauga, teliepsnoja visų širdyse dorybių karalaitė meilė ir tepasireiškia vienybėje gailingumo darbai.

Priderėtų Rastis Kiekvieno Kataliko Namuose

BILE KAM PUIKI DOVANA

PUIKI KOPLYTELĖ

kurios sienas puošia veidrodiniai stiklai. Kaina tik \$3.75

SIENINIAI KRYŽIAI

Labai gražiai padaryti. Visą priešakinę kryžiaus pusę puošia veidrodinis stiklas.

Kaina nuo \$1.75 iki \$2.50.

LIGONIMS SETAS

Labai gražu ir naudinga turėti kiekvienose katalikiškuose namuose ligonims setą. Atėjus kunigui prie ligonio, nereikia rūpintis kaip pastatyti žvakes ir tt. Šių setų kaina nuo \$2.50 iki \$3.50.

Visus užsakymus su money orderiu ar čekiu siūskite:

“DARBININKAS”

366 W. Broadway,

South Boston, Mass.

Kun. P. M. Juro Nauja Maldaknygė

Ką tik gavome iš knygriškyklos kun. Pr. M. Juro naują maldaknygę RAMYBES ŠALTINIS. Knyga turi 544 puslapius, gražiais odos apdarais, auksuotais kraštais, traukiandis išvaizdos. Kaina \$2.75.

Užsakymus siūskite su money orderiu ar čekiu: “Darbininkas”, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LDS Studijų Rateliams

Pijus XII ir Taika

LAIŠKAS KARDINOLUI MAGLIONE
Gruodžio 21, 1940 m.

49. Pasigailėjimas Karo Nukentėjusiu

Iš visų kraštų, net ir didžioje taikos šventėje, Kristaus Užgimimo, ateina sopulingi aidai visą naikinančio karo. Tai yra Mūsų vaikų balsai, kurie kenčia didžiausius vargus ir prašo pagalbos. Tos kančios yra tokios didelės ir nelaimių tiek daug, ir kas dieną jos dauginasi ir pasirodo visuose kraštuose, kad Mūsų tėviškoji širdis jautriai visa tai atjaučia ir verkia dėl Mūsų vaikų nelaimių. Taigi Mes nieko taip netrokštame, kaip sumažinti jų kūno kančias ir pakelti jų dvasią.

Mes visuomet dėjome visas pastangas tam tikslui ir neapleidome nieko neišmėginę, šiame nelaimių didėjančiame metu, sumažinimui karo nukentėjusių žmonių vargų. Deja, daug Mūsų pastangų susidūrė su įvairiomis kliūtėmis, didesnėmis negu praecito Pasaulinio Karo, vienos buvo pasekos pačio karo, kitos žmonių sudarytos. Tačiau, apsiginklavę tiesos, teisingumo ir Krikščioniškosios meilės ginklais Mes kviečiame ir raginame visus prie maldos ir labdarybės darbų. Malda yra galybė, kuri paslaptinai būdu pasiekia dangų, kad pajudinti žmogaus valią veikimui. Nekaltų ir skaisčių širdžių malda pasiekia Dievą ir Jis išklauso jų prašymą.

Labdarybės darbas yra kiekvieno ir visų pareiga. Įvairios viešosios įstaigos esą tam darbu pasišventusios, ir taip, Europos nelaimės valandose, jos atlieka broliškos meilės darbą.

Tarp karo kentančiųjų, Mes ypatingai norėtume priminti vaikelius, kurie šiose dienose taip ryškiai primena Betliejaus Kūdikėlį, Draugą mažutėlių ir nekaltųjų. Kas juos apsaugoja nuo nelaimių, tie patarnauja pačiam Jėzui, kuris pasakė: "Aš buvau alkanas ir jūs papenėjote Mane; Aš buvau ištroškęs ir jūs Mane pagirdėte; Aš buvau svetimasis ir Mane priėmėte; nuogas ir jūs Mane apdengėte". Mūsų širdis sudreba pamąščius apie tuos vargus, kurie spaudžia tuos mažutėlius, kurie tik pradėję gyvenimą turi tokius skaudžius laikus pergyventi ir matyti tokias kietas žmonių širdis, kurie turėtų rūpintis jų mažutėlių gerove ir laime. Mes laiminame tuos mažutėlius ir apgailėstaujame, kad negalime jų vargų pašalinti. Tačiau Mes pasitikime, kad tie, kurie vyriausybės vietoje, išlaikys praecities garbę ir tikrąją civilizaciją, neleidami kariaujančių tautų ir jų, kurias karas paliepė, vaikams kentėti baisias kančias.

Iš savo pusės, kaip jau raginame ir kvietėme geruosius Krikščionis prie maldos, šiandien dar norime paraginti neužmiršti mažųjų brolių, kurie neturi duonos, neturi drabužių, neturi šeimų. Mes tikime, kad artėjančios Kalėdų šventės, dovanų šventės, paragins ir paskatins žmonių širdis prie labdarybės darbų, kad ir karo nukentėjusieji vaikeliai turės nors duonos kąsnelį. Jei, dėl sudarytų kliūčių negalima pilnai suteikti reikalingą pagalbą, lai kiekvienas daro kas galima, ir kur galima.

Mes negalime užtylėti ir nepareikšti padėkos tiems, kurie prisidėjo prie Mūsų labdarybės darbų. Mes ypatingai norime išreikšti padėką Amerikos Episkopatui, kuris, nors toli karo baisenybių, vienok vėl norėjo parodyti kaip pilnai supranta Bažnyčios reikalus, ir surinkę aukas iš žmonių, kurie turi gal gimines ar artimuosius karo paliestuose kraštuose, ir prisitūnė Mums, kad jas sunaudotume šelpimui karo nukentėjusių.

Mes esame dėkingi už tas aukas ir siunčiame savo tėvišką laiminimą, žinodami, kad ir tie, kurie tomis aukomis bus sušelpiti laimins jus.

Klausimai Apsvarstymui

1. Ką Krikščioniškoji meilė mus įpareigoja?
2. Ką Kristus pažadėjo tiems, kurie teikia pagalbą kitiems?
3. Kodėl Popiežius negalėjo teikti pagalbą visiems karo nukentėjusiems?
4. Ar Amerikos gyventojai prisidėjo prie Europos vargų sumažinimo?

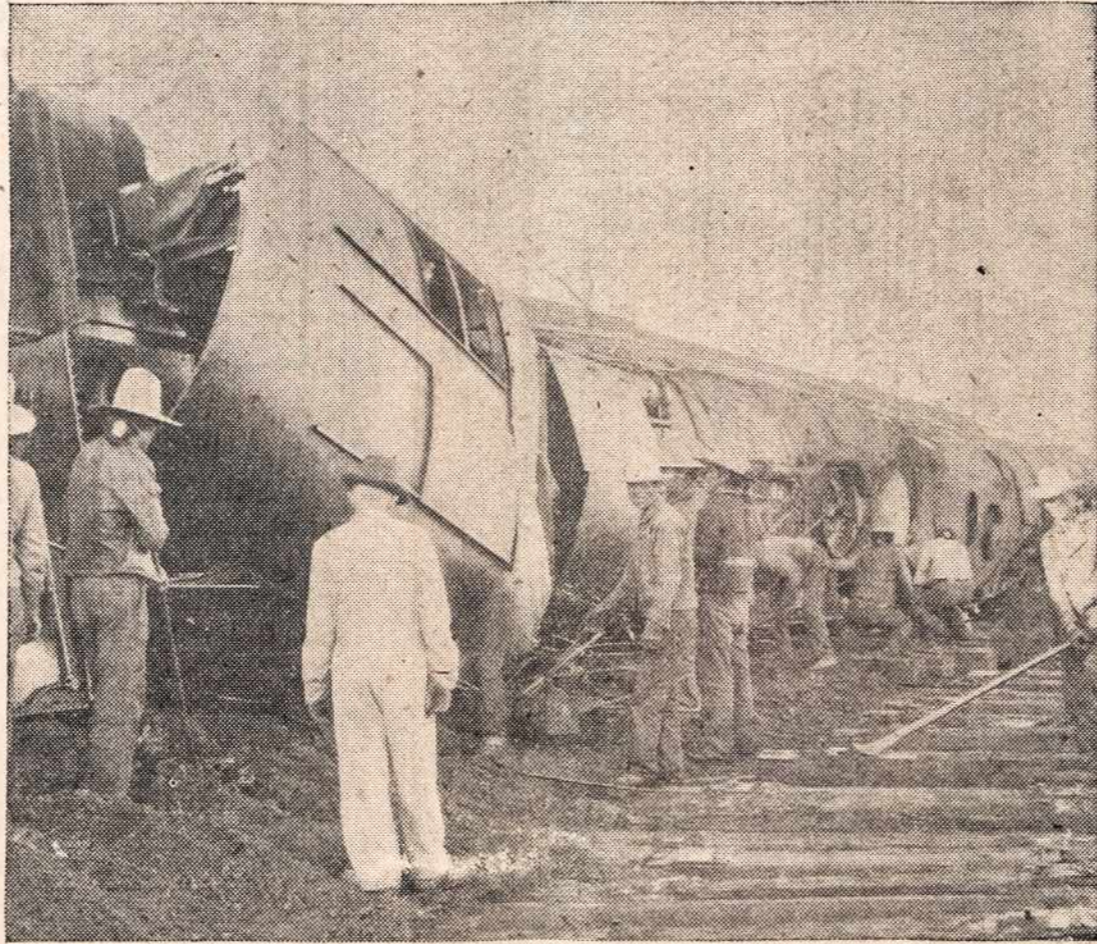
40 Lietuviškų Atviručių Albumelis

"Darbininke" galima gauti gražių spalvotų lietuviškų atviručių albumelis. Atviručių turinys:
1. Lietuvos ženkli. — Vytis; 2. Zemačių ženkli. — Meška; 3. Gedimino ženkli. — Stulpai; 4. Vytauto ženkli. — Skydas; 5. Vilnius; 6. Kaunas; 7. Gardinas; 8. Šiauliai; 9. Marijampolė; 10. Geranainys; 11. Telšiai; 12. Jurbarkas; 13. Vieksniai; 14. Ariogala; 15. Kernava; 16. Rodūnė; 17. Rietavas; 18. Alytus; 19. Baitai; 20. Ašmena; 21. Skirsnemunė; 22. Baisogala; 23. Vilkaviškis; 24. Kalvarija; 25. Darsuniškis; 26. Pūnia; 27. Suvalkai; 28. Biržai; 29. Raseiniai; 30. Seduva; 31. Veliuona; 32. Ziežmariai; 33. Kedainiai; 34. Maišiogala; 35. Lyda; 36. Žasliai; 37. Valkininkai; 38. Daugai; 39. Plungė; 40. Balninkai.

Visas albumelis, kuriame tilpsta 40 atviručių parsižiuoda po 60c. Užsakymus siųskite:

"Darbininkas"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Darbininkai prie nuvirtusio iš rėlių traukinio, kuris nušoko iš savo kelio netoli Williams, Ariz. Buvo keturi žmonės užmušti ir apie 50 sužeistų.

Rytų Apeigų Bažnyčia Ir Lietuvos Krikštas

Pradžią 3-čiame pusl.

tos rusiškos sritys buvusios daug kultūringesnės. Tuo tarpu visas jų pranašumas buvo rastas ir retuose miestuose mūrinė architektūra. Be kur-nekur išmėtytų miestų bei vienuolynų, visas retai apgyvendintas kraštas, be abejo, buvo dar gerokai atsilikęs nuo tirstai gyvenamos ir vakarų kultūros laimėjimus pažįstančios tikrosios Lietuvos.

Lietuvos kunigaikščiai tiesa, naudojami savo užimtuose kraštuose rastu raštu, tačiau tas jokiū būdu nerodo, kad jie būtų patys kalbėję ta kalba, kuria jų aktai buvo užrašomi. Ano meto Europoje, galima sakyti, dar beveik nebuvo krašto, kuriame aktai būtų buvę sudaromi šnekamoja kalba. Pagaliau ir čia — rusiškos srityse — šnekamoji kalba nebuvo ta pati rašto kalba. Šią tik rašė, bet nekaltėjo. Ano meto žmogui buvo svarbu, pats akto įamžinimas, o kaip tą padaryti, buvo reikalingas raštininko, to meno išmanančio. Didž. Lietuvos kunigaikštijos raštininkai dažniausiai naudojami amžių eigoje kiek pakeistu Kirilo ir Metodijaus išradimu, jiems perduotu rytų apeigų Bažnyčios vienuolių. Ir tai viskas. O be to, dalis jų rašė taip pat ir lotyniškai, kiek vėliau ir vokiškai.

Rusiškoje literatūroje dažnai tvirtinama, kad net kai kurie didieji Lietuvos kunigaikščiai buvę apsikrikštiję rytų Bažnyčios apeigomis. Toks, esą buvęs Algirdas, Jogaila ir Vytautas. Algirdas, savo jaunystę praleidęs rusiškose srityse, kol ten buvo, be abejo, turėjo lankyti cerkves, turėjo dėtis provoslavų, nes vietos žmonių cerkvės nelankęs kunigaikštis būtų buvęs nepriimtinas, tačiau apie jo krikštą mes nieko nežinome. Gyvenant rusiškose srityse gimę jo vaikai mums žinomi kaip provoslavai, tačiau taip pat iš provoslavės Julijonos Vilniuje gimę sūnus buvo pagonys, nors vėlyvesnioji tradicija (rusiškos kilmės) ir sako, kad jo dva-

ras buvęs provoslaviskas, kad jis pastatęs net cerkvę Vilniuje.

Miręs jis buvo palaidotas pagonių papročiais — sudėgintas.

Lygiai taip, kaip ir jo brolis Kęstutis, kuriam krikščionybės niekas neprimeta. Apie tariamą Jogailos krikštą rytų bažnyčios apeigomis negali būti nė kalbos, o Vytauto perėjimas į provoslaviją po pirmo krikšto Prūsijoje taip pat labai abejotinas. Jei ir būtų buvęs, tai buvęs būtų padarytas ne tikroje Lietuvoje, bet Lucke, mažarusių srityje.

Didieji ir lietuviškųjų sričių kunigaikščiai iki pat katalikiškojo krikšto neabejotinai išliko pagonys.

Pagonys taip pat buvo tikrosios Lietuvos bajorai. Tiesa, kai kuriose srityse yra žinoma vietovių tada vadinamųjų rytų apeigų tikintiesiems įprastais vardais — Ivanų, Borisų, Patrikijų ir pan. dvarų. Tačiau, kas jie tokie buvo, mes nieko nežinome. Visiems žinomieji tikrosios Lietuvos bajorai, dalyvavę politiniame gyvenime XIV amž. gale ir XV amž. pradžioje, yra žinomi pagoniškais, o vėliau katalikiškais vardais. 1387 ir 1413 m. krikšto privilegijos pilnas teises suteikė tik katalikams, rytų Bažnyčios tikinčiuosius suvaržė, nors Vytautas su Jogaila ir rūpinosi rytų apeigų Bažnyčios organizacija.

Vytauto bendradarbių tarpe matome tik vien tikrosios Lietuvos bajorus, buvusius pagonis, o tada katalikus. Aiškūs dalykas, kad ne minėtosios privilegijos nušlavė provoslavus. Jų čia, tikroje Lietuvoje, nė nebuvo. Jie visi buvo ten savose rusiškose srityse, būrėsi apie savo kunigaikštis, o čia tikroje Lietuvoje kunigaikščių bendradarbiai buvo lietuviai pagonys, paskui katalikai. Kad jų tarpe nerandame provoslavų, iš to jau matyti, kad čia jų nebuvo, kad Lietuvos bajorijos tarpe rytų apeigų bažnyčia jokio pasisekimo nebuvo turėjusi.

Tiesa, yra žinoma viena išimtis. Tai kunigaikštis Jonas Algimantaitis Alšiniškis, Vytauto svainis ir artimas jo bendradarbis kovų su Jogaila metu. Jis pats ir jo palykuonys buvo rytų apeigų krikščionys. Tačiau, kada jis apsikrikštijo, nieko nežinome. Spėjant iš analogijos su kitais kunigaikščiais, reikia manyti, kad jis, pagonio sūnus, bus gyvenęs kurioje nors iš rusiškųjų sričių ir ten apsikrikštijęs. Vėliau jis pats, o paskui jo sūnus Andrius (Jogailos žmonos Sofijos tėvas) buvo Kijevo vietininkais.

Apskritai kokių nors tikrų rytų apeigų Bažnyčios pėdsakų tikroje Lietuvoje katalikiško jos krikšto išvakarėse negalima konstatuoti. Apsikrikštijusių bus buvęs tik vienas kitas bajoras, kurį metą gyvenęs rusiškose srityse, Vilniuje bus buvę atėvių provoslavų pirklių, tačiau 1378 m. rašytame Lietuvos rytų apeigų Bažnyčios metropolit Kiprijono laiške randame pasigyrimo, kad jau pasisekė daugelį lietuvių apkrikštyti, žinomais istoriniais faktais negalėtume paremti.

Nuo pat pirmo momento, pradėdam rasti daugiau žinių apie d. Lietuvos kun-jos vidaus santykius bei jos visuomenę — nuo XV amž. — galime konstatuoti ryškų antagonizmą taip katalikiškos tikrosios Lietuvos ir provoslavios rusiškųjų sričių visuomenės. Jei rytų apeigų Bažnyčia būtų turėjusi žymesnio pasisekimo lietuvių tarpe, taip staiga jie visi nebūtų galėję pasukti vakarų link. Tuo tarpu jie pasuka į vakarus, pasidaro katalikais, pradeda vykti į vakarus Europos mokyklą jau pirmajam po oficialaus krikšto dešimtmetyje. Gautosios privilegijos jiems atrodo visiškai natūralios, nes prie pirmųjų vietų rusiškųjų sričių bajorija ir anksčiau nepriedavo, lietuviai buvo įpratę j juos žiūrėti iš aukšto.

Ankstyvojo rytų apeigų Bažnyčios įtakos praplittimo įrodymu dažnai laikoma garsioji Koložos cerkvė prie Gardino.

Tačiau tai labai abejotinas argumentas, nes niekas nežino kada ji statyta. Meno istorikai pagal architektūrinės formas ją dažnai priskiria net XII amž. Jei tai būtų tiesa, tai ši cerkvė būtų buvusi pastatyta tais laikais, kada šias sritis bus siekusi rusiškųjų kunigaikštijų politinė ekspansija. Bet anąja chronologija galima labai suabejoti. Ar nebus ji pastatyta XV amž., Vytauto iš Pskovo priemiesčio Koložos 1406 m. atgabentiems rusams?

Ypatingai tenka suabejoti jos statybą XII amž. dėl to, kad ji pastatyta ne pilyje, bet atskirta nuo jos upės ir gilaus skardžiaus. Tuo tarpu XII amž., būdama kunigaikštijos pasienyje ir ant tokio kelio, ji būtų buvusi pilyje pastatyta. Kad toje pačioje pusėje būtų buvusi ir pirmoji Gardino pilis, mes neturėtume jokių nei archeologinių nei kokių nors kitokių žinių. Taigi, ir Koložos cerkvės pirmuoju ry-

tų apeigų Bažnyčios forpostu lietuviškose žemėse negalima laikyti.

Šioji Bažnyčia ekspansijos neparodė, jokiomis misijomis neužsiėmė, o Lietuvos santykiai su tomis sritimis, kur ji buvo įsigalėjusi, nebuvo tokio pobūdžio, kad būtų galėję paveikti jos gyventojų religiją.

Lietuvos prisijungimas prie rytų apeigų Bažnyčios nevyko nei palengva, nei buvo aktualus. Dėl kryžiuočių akcijos jai buvo labai aktualus klausimas, kaip sutvarkyti santykius su vakarų krikščioniškuoju pasauliu. Ilgai ir sunkiai spręstas, jis pagaliau buvo baigtas 1387 m. krikšto deklaracija.

A. Šapoka.
Pirk Defense Bonds ir Stamps!

GREENE, MAINE Istorinė Diena

Amerikoje pirmo ir pastovaus Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Mount St. Francis PAŠVENTINIMAS įvyks rug p. 6 d., sekmadienį, 3 valandą po pietų. Pašventinimo apeigas atliks Jo Ekscelencija Portlando diecezijos vyskupas JUOZAPAS E. McCARTHY. Pašventinimo dienoje 10 val. ryto vienuolyno koplyčioje bus šv. mišios su pamokslu.

5:30 val. po pietų, DeWitt Hotelyje iškilminga vakarienė su sekancia programa: —

1. Kalbos.
2. Tautiniai šokiai, vadovaujant Mrs. O. Ivaškienei.
3. Solistai Miss Mary Pranckus ir Mr. A. Lemix padainuos lietuviškų dainų.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti toje istorinėje pašventinimo dienoje visus Bostono ir apylinkės lietuvius ir lietuves, visus Vienuolyno Fundatorius, Rėmėjus, Gerardarius, mūsų Brolius ir Seses Tretininkus-es, "Varpelio" skaitytojus — visus Šv. Pranciškaus mylėtojus. —

Visi keliai veda į Greene, Maine: —
AUTOMOBILIU — Nuo Bostono iki Portlando, kelias Nr. 1; nuo Portlando iki Greene per Lewistoną — 3, 11, 100, 202, 302.

AUTOBUSU — Autobusai iš New Yorko, Bostono ir Portlando į miestus Bangor, Waterville ir St. Stephens, Maine, praeina tiesiai pro vienuolyną.

TRAUKINIAIS — Vasaros metu yra patogus ir tiesioginis susisiektimas traukiniais tarp New Yorko, Bostono ir Lewistono. —

IŠ BOSTONO AUTOBUSAI nuo Park Sq. išeina 8:45 ryte, ir 10:45 ryte. Bilietas — \$3.11 į vieną pusę.

IŠ BOSTONO nuo South Station traukiniai išeina šiomis dienomis: 9:40 ryte; 12:00 v. dieną, 1:15 p.m., 4:50 p.m. Sekmadieniais 9 val. ryte.

Malonūs lietuviai, nepraleiskite progos dalyvauti Amerikos besikuriantio naujo religinio ir tautinio centro — vienuolyno pašventinime. Ta pačia proga galėsite praleisti laiką nepaprastai gražioje Maine valstybės gamtoje. Tat, laukiame atvažiuojant malonių svetelių. Lietuvos Pranciškonai.

Naudingos Maldaknygės

ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina	\$1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl.	\$1.50
DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS—Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, ant viršelio išpaustas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina	\$3.50
JĖZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina	\$1.00
MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina	\$2.75

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Pagerbė Art. Anna Kaskas

Chicago, Ill. — Liepos 25 d., šv. Onos dienos išvakarėse, Chicagos Lietuvių Moterų klubas suruošė šaunią pramogą art. Oną Katkauskaitę - Kaskas pagerbti. Pietūs įvyko Medinah klube. Dalyvavo apie 30 moterų klubo narių.

Pirm. O. Stankūnienė pasakė gražią kalbą apie mūsų artistę ir jai prisidėjo gražią baltą orkidėją. Programos vedimą perdavė klubo garbės nari, p. Daužvardienė. Visos ten dalyvavusios Onos buvo pakviestos dainuoti. Jos sudainavo "Ilgiausių metų" visoms Onoms, o garbės viešniai p. Onai Kaskas sudainuota speciali "Onų" dienos linkėjimai.

Art. Ona Kaskas buvo labai sujudinta ir dėkojo klūbietėms už pagerbimą. Ji apie save štai ką pasakė:

"Aš esu Ona Katkauskaitė - Kaskas. Pasivadinau Kaskas, todėl, kad pradėjus man dainuoti lietuviams, mane pradėjo vadinti Katkowska, Katkawska, ir t. p. Aš esu, buvau, ir būsiu lietuvė, nenorėjau, kad mano pavardė būtų sulenkinta ar surusinta. Kadangi mano dėdė vadinosi Kaskas, ir tas vardas skamba grynai lietuviškai, todėl ir aš pasirinkau tą vardą.

Buvo įdomu išgirsti šį paaiškinimą. Viešnia tęsė kalbą toliau, apibūdina-

ma savo karjerą ir akcentuodama prisirišimą prie lietuvių ir lietuvių tautos. O. Kaskas pasveikino kiekvieną dalyvę asmeniškai, kiekvienai išreiškė meilų žodį, ir kiekvienoj paliko gražiausį įspūdį.

LAWRENCE, MASS.

Dominikai Šaukimui padaryta operacija Lawrence General ligoninėje.

Lankėsi mūsų kolonijoje Tėvų Marijonų buvęs provincijolas, kun. daktaras K. Reklaitis, ir dabartinis jų provincijolas, kun. J. Jančius. Taipgi iš Chicagos kun. I. Albavičius, ir iš Elizabeth, N. J. kun. daktaras J. Starkus.

Iš Pacifiko salų grįžo trisdešimčiai dienų vakacijoms jūreivis Juozas Andriuskevičius. Išsėsi pas savo tėvelius.

Sekmadienį, liepos 30 d., mūsų parapijos bažnyčioje kalbėjo ir palaiminimą suteikė iš Haiti salų mūsų klebono artimas prietelis J. E. Vyskupas Calignon. Žmonių atėjo į pamaldas ne daugiausiai. Buvo padaryta misijoms rinkliava. Atsilankusieji aukojo dosniai.

Teko sužinoti, kad mūsų klebonas, kun. P. M. Juras, ir keletas parapijiečių, rugpiūčio 6 d., vyksta į Greene, Maine, į Tėvų Pranciškonų namo šventinimo iškilmes. Aušrelė.

CAMBRIDGE, MASS.

Liepos 28 d. mirė Ona Danušienė, gyv., 125 Cherry St. Cambridžiujė. Velionė liepos 31 d. iš N. P. bažnyčios palaidota šv. Mykolo kapuose. Velionė paliko didžiame nuliūdime sūnų, dvi dukteris, keturius anūkus ir seserį p. B. Žilienę, mums Cambridžiečiams žinomą kaip gabią veikėją katalikų tarpe; ji taipgi yra N. P. Moterų draugi-

Yankiai veda telephono liniją kur nors Prancūzijoje.

jos pirmininkė. Palikusiai nuliūdime velionės šeimai ir jos sėselei p. B. Žilieni, reiškiamė gilią užuojautą.

Praeitą savaitę mūsų parapijos vikaras kun. A. Baltrušiusnas praleido savaitę atostogose. Šią savaitę poilsiui nuo darbo yra pasitraukęs mūsų parapijos klebonas, kun. P. J. Juškaitis. Linkime klebonui gerai pailsėti.

p. J. Tebera, mūsų LDS 8 kps. narys, kuris buvo dirbtuvėje susižeidęs, baigia pasveikti namuose, ir pirmadienį, liepos 31 d. grįžo darban.

Šeštadienį, liepos 30 d. pas p.p. Bačinskus, vietinius mūsų biznierių, lankėsi jų giminaičiai p.p. Zinkai su sūnumi iš Malden, Mass. p.p. Zinkai augina vienatinį sūnų, kuris šiomis dienomis pašauktas karo tarnybon. p.p. Zinkų sūnus dažnai praleidžia linksmas atostogas pas p. p. Bačinskus su jų sūnumi — Edwardu, kuris yra gabus ir sumanus skautas mūsų parapijos skautų valdyboje.

p. H. Pilkonis, LDS 8 kps. narys, praleido trijų savaitių atostogas triusdamas apie nuosavus namus. p.p. Pilkonių vienatinis sūnus — Vytautas šiuo tarpu randasi Prancūzijoje ir kol kas karo audros nenu-skriaustas.

Šią savaitę mus aplankė šie kariai: aviacijos jaun. leit. B. Palaima, viršyla J. Mockevičius, jūr. A. Kontrimas ir kele-

Gal Dar Nepareina į Tautos Namus Gražiausias Dvasinio Turinio Mėnesinis Laikraštis "ŽVAIGŽDĖ"

Tai ilgai nebelaukite! Mes nesilūtime ir neperšame "Žvaigždės", tik norime tiesą pabrėžti. Štai ji: "Kas pamėgino "Žvaigždę" vieneriems metams jau nebeori su ja skirtis! Šiuos žodžius nevienas iš skaitytojų pasakė."

Žinokite yra švč. Jėzaus širdies laikraštis! Tas vienas jau daug reikšcia! Maldos Apaštalavimas kito nė nenori turėti, kadangi šis laikraštis VI-SUS M. A. narių reikalus aprūpina. Jei norite būti šviesos ir Meilės skleidėjais tai platinkite ir raginkite kitus skaityti 1944 metams "ŽVAIGŽDĘ".

"ŽVAIGŽDĖ" metams — \$1.00; Jėzaus širdies Spalvuotas Paveiksmas 50 centų; Maldos Apaštalavimo Įstatai — 50 centų.

Adresas: ŽVAIGŽDĖS Administracija, 488 E. Seventh St., So. Boston (27), Mass.

A. A. Kun. J. Lietuvniko Paminklo Fondas

Liepos 22 d., kuomet sukako vieni metai nuo mirties a. a. kun. Juozapo Lietuvniko, mūsų rūpestingi kunigai išsiuntė atsišaukimą į Baltimorės lietuvius kas link paminklo, kurs įamžins kun. Lietuvniko vardą ir atmintį. Kaip kunigai pranešė bažnyčioj pereitą sekmadienį, arti \$500.00 įplaukė į tą fondą.

Nauji Aukotojai

Po \$50.00 aukavo Marijona Matelienė su sūnumi Edvardu ir dukterimi Darata, Ottilia Landis, Juozapas Weisengoff ir žmona, Ona Nagelytė, Antanas, Ona ir Marijona Mažeikiai. Po \$25.00 Marijona Volsky ir Vincas Bendorius su žmona. \$20.00 davė Ieva Ratkevičienė ir M. V. Marijona Valatka aukavo \$15.00. Po \$10.00 prisūtė sekan-tieji: Pranas Polijanskis, Petras Navickas, Ona Antoszewski, Liudvisė Pakalniškienė, Ieva Matulevičienė, Miss Edith Thrush, Feliksas Kirstukas ir žmona. Po \$5.00 prisidėjo Julijona Doyle, Kotryna Kuhlburn, Leonora Linkienė, Agota Vaznelienė, Pranas Kasper, Kazimieras Wilchinsky ir žmona. Šios naujos aukos pakėlė Fondą iki \$2,500. Toli gražu kol bus surinkta reikalinga \$10,000.00, tačiau pradžia graži. Darbas pradėtas. Ketvirta dalis pageidaujamos sumos jau suaukota. Kunigai turi viltį, kad iki Naujų Metų Fondas pasieks \$5,000., nes nėra abejonės nei pas vieną lietuvių, kad tikslas yra geras, ir kad a. a. kun. Juozapas Lietuvnikas yra vertas tokio paminklo.

NORWOOD, MASS.

Siomis dienomis praleido trumpas atostogas karys V. Vasiliunas, pp. Vasiliūnų, gyv. St. James Ave., sūnus. Praleidęs kelias dienas su savo tėveliais ir sesute Jone, grįžo karo tarnybon.

Pirmadienį, liepos 31 d. p. Angela Kneizytė pasidavė "appendix" operacijai Norwoodo ligoninėje. Dabar po operacijos sveiksta.

Toje pačioje ligoninėje dar tebėra p. Edvardas Warabow, laidotuvių direktorius, kuris apie trys savaites atgal buvo susirgęs pavojingai plaučių uždegimu. Dabar jau yra daug sveikesnis, ir gal po kelių dienų galės grįžti į namus.

p. Louis Sykes (Sinkevičius), kuris kiek laiko atgal buvo sužeistas, jau grįžo iš ligoninės į namus pas savo sūnų, adv. B. Sykes, 125 Bond St.

Rugpiūčio 2 d. š. m. pp. Vilkišiai, gyv. 18 St. Joseph Ave., minėjo savo 31 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. p. Julė Vilkišiuotė yra muzikos mokytoja ir daug kartų išpildžiusi su savo grupe ir akompanavusi kitoms dainininkėms Darbininkų Radio programose. Kita pp. Vilkišių dukrelė šimet užbaigė aukštesnę mokyklą.

p. Genovaitė Lyons iš Washington, D. C. su dukrele lankėsi pas pp. Kneizius. p. Lyons yra p. Kneizienės sesutė, ir atvyko į Dorchester pas tėvelius ir slaugo savo sergančią mamytę, p. Viktoriją Kohanskiene.

REMEMBER YOUR USED FAT HELPS MAKE MILITARY MEDICINES

Rugpiūčio Mišios

Pranešta, kad rugpiūčio mėn. bus atnašaujama 100 mišių už intencijas visų tų, kurie lankosi į pamaldas šv. Alfonso bažnyčioje. Už karių intencijas yra atnašaujamos mišios kasdieną 12 v. vidurdienį. Be to kitą pirmadienį bus pradėta NOVENA mišių prie Kūdikėlio Jėzaus už intencijas visų, kurie randasi karo tarnyboje. Galima intencijas siųsti ir iš kitų miestų. Jokių aukų nėra reikalo siųsti su prašymu.

Nuotrupos

Kun. Mendelių mamytė grįžo į Baltimorę po mėnesio atostogų pas savo dukterys, kurios gyvena apie Waterbury, Oakville, Conn.

Girdėjom, kad kun. Kazimieras Keidošius, karo kapelionas, yra išsiųstas į užmaršius.

Sveikiname šv. Alfonso mokyklos alumniečių chorą, kurs taip gražiai gieda vasaros metu per mišias 8:30 v. rytą. To choro įsikūrimas tai nuopelnas mūsų rūpestingos Sesutės, Vyresniosios Annuncijatos. Dieve duok jai gerą sveikatą.

Salomėja Šalkevičienė, kun. Kazimiero Šalkevičiaus mamytė, kurią širdies ataka griebė kelias savaites atgal, vis dar nesveikuoja. Prašo pasimelsti, kad Dievas jai padėtų sustiprėti.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC.
- Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
- Vice-Pirmininkė — E. Galilūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Čiunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
- Ūdininkė — Ona Stanulūūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
- Oraugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolu raštininkę
- SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA
- Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
- Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleckis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
- Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
- Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
- Išdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
- Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
- Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas. Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums abligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUTH Boston 0379.

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. 397 Main St. Tel. 6-1944. WORCESTER, MASS. 275 Main St., Webster, Mass.

AR JŪS VARGSTATE NESDAMI NAMŲ NAŠTĄ?

Pragyvenimo pabrangimas ir taksų padidėjimas, gal sudaro jums sunkenybę apmokėti mortgyčių paymentus?

Daugelis žmonių būdami tokioje padėtyje, suranda sau geresnę išimtį, perfinansuodami savo namus Mutual Savings Bank. Palūkos mažos, išimokėjimai pritaikinti pagal sąlygų.

Kodėl nesustoti į savo taupymo banką ir apkalbėti savo problemas. Tik paprašyk vieną iš banko valdininkų.

Tamstos džiaugsitės tą padarę!

SEE YOUR

Mutual Savings Bank

Back the Attack — buy more Bonds than before

Dear Jimmy, Homeboys get me a good... I was asked to speak the other night at a War Rally, and...

When they asked me what the fellow at home could do to make life easier on the battlefront, I let loose on...

My favorite topic I've used cooking fat! I told them how badly we need the medicines, munitions and equip-

Much love Jane

Much love Jane

Much love Jane

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Liepos 26 d., po vakariųjų pamaldų, Tretininkų Brolija laikė susirinkimą. Ligonių komisija išdavė raportą iš savo darbų. Taip pat raportavo komisi-

ja apie kun. Jurgelaičio ir kun. Jakimavičiaus primicijas. Susirinkimas nutarė remti parapijos koncertą, kurs įvyks lapkr. 19 d., 3 val. p. p., Municipal saulėje, ir paaukavo \$15. vasarinei mokyklai ir \$10. parapijos išvažiavimo fondan.

DAKTARAI

Sou 4476

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS

515 E. Broadway

So. Boston, Mass.

Ofiso Valandos išskyrus

Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai
Šeštadieniais Nuo 2 iki 8-tai.

Tel. SOU 2805

Dr. J. L. Pasakarnis

DR. AMELIA E. RODD

OPTOMETRISTAI

447 Broadway

So. Boston, Mass.

OFISO VALANDOS: —

Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare

Seredomis: —

Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.

(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET

Kampus Inman arti Central Sq.

CAMBRIDGE, MASS.

Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway

South Boston, Mass.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Užkytuojame Langus

TAISOME CORDS

Darbas Garantuotas

A. S. HANNABERRY

Box 16, Roxbury, 19, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai

220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

CASPER'S

SOU 4645

Exclusive But Not Expensive

SPECIAL

During August

in our Modern

Beauty Salon

Reg. \$10

PERMANENT WAVE

\$7.50

Firm Long lasting

permanent wave

While you relax in

glamorous surroundings.

Casper's Beauty Salon

738 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

nė ta proga suruošė sūnui kunigui šaunų bankietą, kuriame dalyvavo artimieji kunigo Jono draugai.

Kareivis Jonas Patukonis rašo apie įdomias Romos miesto vietas. Pijus XII amerikiečius kareivius priėmė ir pasveikino visus anglų kalboje. Šio išpuščio niekuomet neužmiršiu, rašo kareivis Jonas.

Kareivis Jonas Jagminas, kuris dabar randasi Panama, sako, kad Bostoniečiai kareiviai skaito godžiai kiekvieną žinutę apie Bostono veikimą nežiūrint kad laikraštis ir paseinės.

Juozas Vaitkūnas pradėjo medicinos mokslą Loyola universitete Chicagoje. Prie progos aplankė lietuviškas įstaigas kaip tai ligonines, ir šv. Kazimiero akademiją.

OBJAVLENIA

So. Bostono lietuviški komunistai ir jų pakeleiviai yra labai susirūpinę savo likimu. Jų "tėvas" suburuzavėjo, o buvęs ministeris gavo atstovką. Unitarionų ministeris, kaip sako, labai išbaręs komunistėlius, kad jie nemoka melstis. Ne tik komunistėlių vadas, bet ir visi kiti gavo "kiką".

Tūlas "Jaunutis", buvęs "graborius", irgi baisiai išsigandęs So. Bostono Vyčių "vaisko", kuriam, anot jo, vadovauja Feliksas Zaleckas. "Jaunutis" sako, kad tas "vaiskas" visiems raudonspalviams įvaręs kinkų drebėjimą. Jis sako, kad ir bimbalas taip yra išgąsdintas, kad atsisako važiuoti į So. Bostoną.

Palaidota Šiuruliene

Liepos 31 d., pietų metu, Mt. Hope kapuose, tapo palaidota Uršulė Šiuruliene, 73 metų, kuri buvo automobilio sunkiai sužeista.

Kun. P. Virmaušis, Sv. Petro parapijos klebonas, išvažiavo kelioms dienoms į Cape Cod atostogauti su savo gerais draugais kunigais Juškaičiu, ir Dr. Reklaičiu, MIC. iš Hinsdale, Ill. Linkime malonių atostogų.

So. Bostono Jėzaus Nukryžiuoto Seselės šią savaitę išvyko į Elmhurst, Pa. Tenai Seselės atliks šv. rekolekcijas ir ruošis rudens sezono darbu.

Kapelionas, Leitenantas Jonas V. G. Vosylius antradienį, minėjo dešimtą įšventinimo ir kunigus sukaktį. Ponia Vosylice-

Padėka

Nuosirdžiai dėkoju šv. Petro lietuvių parapijos kunigam už dvasinį patarnavimą mano mylimai sesutei, Elzbietai Urbaitytei, gyv. Bostone, kuri mirė liepos 26 d. ir tapo iškilmingai palaidota iš tos pačios parapijos bažnyčios. Dėkoju Nukryžiuotojo Jėzaus Seserims vienuolėms už maldas ir manęs suraminimą nuliūdimo valandose; dėkoju visiems- visoms už šv. mišias ir maldas, už dalyvavimą šermenyse ir laidotuviuose; dėkoju Cambridge Nekalto Prasiidėjimo P. M. draugijai, So. Bostono parapijos Tretininkams už maldas ir paskutinį patarnavimą ir už pareikštas užuojautas.

Dėkoju laidotuvių direktoriui, Juozui Kasperui, 187 Dorchester St., So. Boston, kurio įstaigoje mano mylimos sesutės palaikai buvo pašarvoti, už malonų patarnavimą. Lai gailėstingas Dievas visiems atlygina, o mano sesutės Elzbietai vėlėi lai suteikia amžiną ramybę.
Marijona Urbaityte,
Boston, Mass.

Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonų.

Tamsoje Spindintis Kryžius

"Darbininko" administracijoje galite gauti labai įdomų, riešuto medžio, 12-kos colių ant sienos pakabinamą kryželį, kuris dienos metu absorbavęs — pritraukęs saulės spindulių nakties metu juos iš savės išleidžia — jais apšviečia.

Tamsoje labai aiškiai matyti puikiai apšviestus mėlynais borderiais kryželio pakraščius, o pati Kristaus mūkelė balta. Patartina kiekvienuose namuose šį puikų kryželį įsigyti. Su persiuntimu kaina \$2.00. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LANKESI

Pirmadienį "Darbininke" lankėsi Lietuvos Pranciškonų vresnysis ir "Varpelio" redaktorius Tėvas Justinas Vaškys iš Greene, Me.

Trečiadienį lankėsi Chicagietės: Agota Gilienė, Antanina Leščinskienė ir Julija Pukelienė. Atilankymo proga viešnios užsiprenumeravo "Darbininką" ir užsisakė po Liurdo knygą. P-nia Gilienė jau pirmiau buvo įstojus į Liurdo knygos rėmėjus. Aplankiusios "Darbininką" viešnios išvyko į Tėvų Pranciškonų vienuolyno iškilmes, Mt. St. Francis, Greene, Me.

Ketvirtadienį, rugp. 3 d., "Darbininke" lankėsi kun. P. M. Juras, LDS Centro vice-pirm. su svečiais — kun. Albavičius iš Cicero, Ill., Kun. Dr. Starkus iš Elizabeth, N. J. ir Tėvų Marijonų provincijolas Kun. Jančius. Kun. Juras ir svečiai kunigai sekmdienį vyks į Tėvų Pranciškonų Vienuolyno pašventinimo iškilmes, Greene, Me.

Sužeistas Lietuvis Karys Invazijoje

Šiomis dienomis pp. Dominikas ir Karolina Olseikai, gyv. Dorchester, gavo nuo savo sūnaus, Staff Sergeant Alberto Olseikos laišką iš Anglijos, kuriame rašo, kad jis buvo per petį sužeistas laike invazijos į Normandiją.

Dabar jis randasi kur nors Anglijos ligoninėje. Nuosirdžiai užjaučiame pp. Olseikam ir linkime jų sūnui kariui Albertui pasveikti.

Skulptoriaus Rimšos Fondo Reikalai

Kaip žinoma, prieš karą buvo atvykęs į Jung. Valstybes skulptorius Petras Rimša. Atvykęs į Bostoną, p. Rimša gavo pasiūlymą nuo kaikiurių lietuvių veikėjų, kad jis savo kūrinių "Lietuvos Artojas" paliktų Dailės muziejuje, Bostone, ką jis ir padarė, gavęs pažadėjimą jam už tai sumokėti, kaip rašė pats komiteto pirmininkas, p. Steponas Minkus, \$800.00.

Spalių 24 d., 1940 m. p. Steponas Minkus prisiuntė atskaitą, kurioje buvo pažymėta, kad iki tos dienos buvo surinkta \$456.

Komiteto valdybą sudarė šie: pirm. Steponas J. Minkus; sek. Valentinė Minkienė; išd. Dr. Juozas L. Pašakarnis. Komiteto pirmininko atskaitoje buvo pažymėta, kad \$207.00 randasi pas išdininką, o kiti pinigai pas kitus išdininkus.

Spalių 31 d., 1940 m. Copley Plaza viešbutyje, Bostone, komitetas suruošė taip vadinamą "Charity Costume Ball" Rimšos fondo naudai. Tačiau iki šiol komitetas nepaskelbė kiek padaryta pelno, ir kiek dabar yra pinigų tame fonde, ir kas tuos pinigus dabar turi?

Mes tikime, kad pirm. Steponas J. Minkus, kaip 1940 m., taip ir dabar paskelbs atskaitą, kad visuomenė, o ypač aukotojai žinotų ar jau tas fondas sukeltas? Kiek padaryta pelno iš "Charity Costume Ball" spalių 31, 1940?

LANKESI

Ketvirtadienį, rugp. 3, lankėsi iš Montreal, Kanados nuosirdžiai "Darbininko" rėmėja ir ilgametė skaitytoja p. Petronelė Bandžienė, josios duktė Onutė Burokienė ir žentas Jonas Burokas iš Cambridge, Mass. Ponia P. Bandžienė dabar atostogauja pas dukterį ir žentą pp. Burokus, Cambridge.

DIAMOND CAFE

Jauki vieta užėiti ir maloniai praleisti laiką su draugais ir pažįstamais.

Patarnavimas kuogeriausias.

305 W. Broadway So. Boston, Massachusetts

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

★ Dažniau ir dažniau pasirodo žinių iš šeimyniško gyvenimo žmonių. Žiūrėk, žinios skelbia, kad vienoj ar antroj šeimoj sprogo šventa ramybė ir užsiliepsnojo nesutikimo ugnis. Metus žvilgsnį į tas žinias, norėtum patarti, kad prikluptų anos poros kryžiaus šešėlyj ir prispaustų savo dešinę prie krūtinės tardami: mano kaltybė... Skaitome šventųjų raštuose šį pamokinantį straipsnelį: "Ką padės tau žmogau, jeigu visą pasaulį laimėtum, o savo sielą pradžudytum?" Taip dažnai ir pamirštama anos iškilmingos moterystės priešais ir sau leidžiama patsmaginti ligi kol sprogs ta šeimyniška šventa ramybė, ir tuomi pastatoma sielos butis pavojuje. Bet mažytis pradeda suprasti ugnies pavojų tik tuomet, kai jis kad ir lengviau, bet pats patiria ugnies karštį. Taip ir pasaulio gėrybių mėgėjai, tik tuomet atsimena savo klaidas, kai jie brisdami per jų mėgiamas gėrybes suklumpa. Taigi, reiktų ankščiau prasišlavinti, kad paskiau nebūtų per vėlu.

— moterų ir vaikų iškraustyta iš Londono. Per tas septynias savaites naciai paleido tokių robotų apie 5340. Šie robotų darbai yra labai skaudūs, bet su lauzius nacių fronto galybę užsibaigs ir visi nacių juodi darbai.

★ Sekmdienį, rugp. 6 d., Greene, Me., įvyks pašventinimas Tėvų Pranciškonų Vienuolyno. Dalyvaua iš visos Amerikos daug lietuvių kunigų ir Pranciškonų rėmėjų. Šventinimo ceremonijas atliks Portlando vyskupas.

— Pirk Defense Bonds ir Stamps —

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGA Wellesley Kolegijoje dirbti virtuvėje moteris, antra virėja-jas, kloti lovoms moteris, dirbti knuioje vyrai. Turi mokėti angliškai. Darbas nuolatinis. Vietos atsidaro nuo rugpjūčio m. Atsišaukite Personal Office, Green Hall, Wellesley, 0320. (31-1)

PARSIDUODA ligoninė lova, naujos mados. Atsišaukite — Antanas Navickas, 32 Juliette St., Dorchester, Mass. (4-8-11)

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
MOVERS — Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Perkins Market
P. Baltrušičius - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

Išnuodijame Blakias Tarakonus, Žiurkes ir kitokius gyvūnus.
Hanna Exterminating Co.
Box 16,
143 Dudley St.
Roxbury 19, Mass.

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKE
Lietuvių Graboriai ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper (KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykal
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

Kolekta Bažnyčioje Nuo Karo Nukentėjusiems

New Britain, Conn. — Liepos 23, sekmadienį, Šv. Andriejaus lietuvių par. bažnyčioje per visas pamaldas kleb. kun. M. A. Pankus skaitė J. E. vyskupo Mauricijaus F. McAuliffe laišką, kuriuo parapijiečiai kvieisti su aukomis padėti kilniam tikslui, būtent, aukoti nuo karo nukentėjusių pavergtųjų žmonių Europoje šelpimui.

Visos aukos pavedamos Vyskupo Šalpos Komitetui (Bishop's Relief Committee), kuris stengsis jas perleisti tinkamiems ir teisėtiems organams, kurie rūpinasi karo nelaisviais ir šelpia visus pasilikusius be pastogės ir badaujančius karo zonos.

Parapijiečiai aukavo \$225.00

J. E. vyskupas paskyrė liepos 30, sekmadienį, tai ypatingai kolekta, pažymėdamas, ką geriosios valios žmonės aukoja tam labdariniam tikslui, aukoją pačiam Dievui, reikšdamas maloningą Kristaus atlyginimą Šv. Mato žodžiais: "Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavaldydinote; buvau ištroškęs, ir jūs mane pagirdėte; buvau svečias, ir jūs mane priėmėte; buvau nuogas, ir jūs mane pridengėte; ligonis, ir jūs mane aplankėte; buvau kalėjime, ir jūs atėjote pas mane... Iš tikrųjų, sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte".

Šv. Andriejaus parapijos žmonės paklausė vyskupo balso ir klebono paraginimo, ir praėjusį sekmadienį per visas pamaldas dosniomis aukomis parodė gailėstingą širdį visiems reikalaujant šalpos, sumesdami \$225.00.

Nėra abejonės, kad ir kitos lietuvių parapijos Hartfordo vyskupijoje taip pat gražiai pasirodė dosniomis aukomis. Dėka Amerikos lietuvių dosnumui, kaip ir praėjusiais metais nemažai teko, taip ir šiais metais nemažai teks pavergtosios Lietuvos žmonėms, kurie baisiai kenčia, gyvendami tris žiauriausias vergijas.

Svarbu Pastebėti

Kitoms Seselėms išvykus į Apvaizdos Kalną, Pittsburgh, Pa., pasiliko tik dvi Seselės: Aleksandra ir Ruta.

Svarbu pastebėti, kad Seselė redaguodama Šv. Andriejaus parapijos Buleteną, interesus sujudomino gražiais paskatinimais remti katalikišką lietuvių spaudą.

Čia cituojame tik vieną iš idomių tokių paskatinimų, būtent: "Dar kol kas ne visi mūsų parapijos žmonės skaito lietuviškuosius katalikiškus laikraščius. Broliai lietuviai, argi atsiliksime toje svarbioje pareigoje? Taigi, remkime katalikišką lietuvių spaudą. Kas sekmadienį nusipirkime ir skaitykime ne tik "Darbininką", bet ir "Ameriką", kurie laikraščiai nelengvai atsieina leidėjams".

Nenuostabu, kad 50 "Darbininko" ir "Amerikos" egzempliorių neužtenka sekmadieniais. Žmonės juos išperka dar prieš paskutinius pamaldas — taip kad nebelieta laikraščių žmonėms, kurie ateina į vėlyvesnias pamaldas. Jie norėtų taip pat pirkti laikraščių, bet nebegauja. Dėl to, pageidautina katalikų spaudos platintojams daugiau užsakyti "Darbininko" ir "Amerikos" numerių išplatinti prieš bažnyčios durų sekmadieniais.

Zvaigždutė.

WATERBURY, CONN.

Birželio mėn. Federacijos 22 skyrius įsteigė Waterbury bendrą Lietuvos Šelpimo Fondą — United Lithuanian Relief Fund. Valdybą sudaro šie: pirm. kompozitorius A. J. Aleksis; vice-pirm. Jonas Jenušaitis; 2-vice-pirm. Morta Zailskienė; raštininkai — Ona Barkauskienė ir Marcelė Andrikytė; išdininkas — Jonas Breiva.

Drabužių rinkimo komisija — pirm. Petras Jakubauskas, vice-pirm. Kastė Jasaitienė, rašt. Anelė Kanapkienė. Nariai — Ona Jakštienė ir Petras Liubinas.

Civiliai darbininkai-ės inspektuoja karo reikmenis pirm išsiuntimo į fronto linijas. Kai kuriuos pertaiso ir pritaiko su lig reikalavimu. Tai vyksta New Yorke.

Liepos 23 d. įvyko Federacijos skyriaus ir Tėvų Savųjų draugijos susirinkimas. Pasiūkus susirinkimui, pirm. komp. A. J. Aleksis paskelbė Lietuvos Šelpimo Fondo susirinkimą. p. Barkauskienė perskaitė to fondo įstatus anglų kalba.

Draugijų atstovai turėjo sumokėti po \$5.00, o pavieniai asmenys po \$2.00. Federacijos 22 skyrius už savo du atstovus sumokėjo \$10.00. Pavieniai nariai sumokėjo: adv. Clarence Baland, Dr. Stasys Sapranas, šerifas Albertas Francis, Marė Karvelienė, komp. A. J. Aleksis, Ona Barkauskienė, Anelė Jenušaitienė, Anelė Kanapkienė, Marcelė Andrikytė, Petras Jakubauskas, Adolfas Staskevičius, Alekas Laniauskas, Jonas Breiva, Kastė Jasaitienė, Monika Daugelienė, Petras Liubinas, Morta Zailskienė, Ona Kankalienė, Marė Stankevičienė, Ona Norbutienė, Magdė Karinauskienė, kun. Benediktas Gauronskas, Ona Girdzijauskienė, Kazimiera Petrauskienė, Jonas Barkauskas, kleb. kun. Juozas Bernota, Antanina Varnauskienė, Rožė Šembrickienė.

Pažymėtina, kad daug naujų narių įrašė pirm. komp. Aleksis. Išrinkta du nariai, būtent, pirm. Aleksis ir Petras Jakubauskas, kurie lankysis draugijų susirinkimuose ir kvies prisidėti prie Lietuvos Šelpimo Fondo. Kas link drabužių, tai jau nemažai turime surinkę. Drabužius priima penktadienį vakarais nuo 6 val. iki 7 senos mokyklos kambaryj. Prašome atnešti drabužius.

Korespondentas.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas

yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus VARPELIS"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS" Metams kainuoja tik \$2.00

Kas prisius daugiau parėmimui, gaus dovanų vertingų knygelių. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS" duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo lietuvių kančias Lietuvoje. Taip pat gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greenė, Maine

NEW BRITAIN, CONN.

ŠV. ONOS ŠVENTĖ

Dauguma šio miesto žmonių kas met vyksta į Bristol, Conn. — Šv. Juozapo airių par. bažnyčią, kur iškilmingai švenčia Šv. Onos šventę. Ten daug žmonių apturi Dievo malonių per Šv. Onos užtarymą. Tai liudija įvairūs ženklai po išgijimo nuo įvairių ligų. Šiais metais taip pat aplankė daug žmonių, ir prie išpuodingai išpuosto Šv. Onos altoriaus meldėsi, prašydami Dievo per Šv. Onos užtarymą įvairių malonių, ypatingai ramybės ir taikos pasauliui.

Po pamaldų p. E. Petrošienė (būvusi Mikalauskienė ir gyvenusi New Britain, Conn.) pasikvietė savo drauges pas save ir pavaišino skaniais grybais ir kitokiais skanumynais. p. Petrošienė pareiškė, kad ji valgius gamina pagal nurodymus "Moterų Dirvoj". Dalyvės pareiškė p. Petrošienei viešą lietuvišką aciu už vaišes, draugiškumą ir įteiktas rankų darbo dovanėles.

IŠ DARBININKŲ GYVENIMO

Šią savaitę šiame mieste uždarė keturias dideles dirbtuves ir paleido darbininkus savaitės atostogų su apmokėta alga. Darbininkai priklauso prie unijų. Kitos dirbtuvės paleido darbininkus atostogoms liepos pradžioje taip pat su atlyginimu.

IŠTOJO Į SLAUGIŲ KURSA

P-lė Eleonora Varnaitytė įstojo į General ligoninę mokintis slaugės mokslus. Linkime pasisekimo ir su Dievo pagalba pasiekti tikslą.

MIRĖ

Liepos 29 d. po ilgos ligos mirė Jonas Naučikas. Paliko dideliame nuliūdime žmoną, sūnų, tris dukteris ir keturius anūkus, brolių Jurgį, gyv. New Britaine.

Palaidotas iš Šv. Andriejaus lietuvių par. bažnyčios Šv. Marijos kapuose. Velionis buvo ilgametis Šv. Jurgio draugijos narys. Pragyvenimą darė iš ledo pardavinėjimo. Lai velionio vėlei būna amžina ramybė!

T. M.

HARTFORD, CONN.

Rugp.-Aug. 6, 1 val. po pietų įvyks Šv. Jono Ev. Draugijos susirinkimas. Prašomi nariai skaitlingai dalyvauti, nes didelioje draugijoje daug yra reikalingų aptarimų.

Liepos 30 d. kun. J. Kripas iš sakyklos pranešė iešką Janitoriaus prižiūrėjimui mokyklos namo. Jeigu atsirastų kas norėtų apsiimti tą darbą kreipkitės į kleboniją, 53 Capitol ave., Hartford 6, Conn. *Raport.*

BRIDGEPORT, CONN.

Lietuvos Šalpos skyriui Bridgeporte įsisteigus, ir anglų laikraščiai tai gražiai paminėjo, net pirminio paveikslą idėjo, ir tą visą darbą užgyrė. Dar priminė kaip tik pradėsim rinkti drapanas Lietuvos žmonėms nuo karo nukentėjusiems, tuojau spaudą painformuoti.

Bridgeporto lietuviai, kurie turite atliekamų drabužių, palaikykite juos kol pas jus atsilankys rinkėjai. Bus pranešta per spaudą lietuvių ir anglų ir bažnyčioje. Rinks tik šio skyriaus vardu, būtent, United Lithuanian Relief Fund — Bridgeporto Jungtinis Lietuvių Šelpimo Fondo skyrius. Taipgi bus pranešta to skyriaus asmenų vardai ir pavardės. Sekit visi "Ameriką", "Darbininką" ir "Garsą".

Praeitą sekmadienį pas mus lankėsi bažnyčioje p. Juozas Žemaitis su duktere Elenora iš Newarke (Milburne, N. J.) ir Juozas Krukauskas su žmona ir sūnum iš Newarke; taipgi jie atlankė A. Stanišauską, buvusį jų vargonininką. J. Žemaitis buvo dar pirmą kartą Bridgeporte. Jam patiko kolonija ir lietuvių bažnyčia.

Kai kurios draugijos dar neįsitrinok atstovų į Amerikos Lietuvių Tarybos Bridgeporto skyrių. Draugijų pirmininkai turėtų susidomėti ir tą dalyką pervesti labai rimtai, o ne stumti susirinkimas nuo susirinkimo. Draugijų nariai turėtų skaitlingai dalyvaut susirinkimuose, ir savo valdybas priversti. Kitą kartą bus galima tiem smarkiem pirmininkam ką tokio pasakyti, o ypač tokios draugijos pirmininkui, kurios vadinasi "Apšvietos". O.

"Saulė" rašo:

"— Na, norint karta jau cholera Rusijoje žmonių taip nekankina. Pirmą jeigu katras apsirgo, tai ima pora dienu, o dabar vos apserga, tai tuojau numirsza."

30-ta LIETUVIŲ DIENA Rugp. 15 Lakewood, Pa.

Šįmet, kaip ir kitais metais, savo parapijoj, minėtoji diena, 30-ta Lietuvių Diena įvyks toje pačioje vietoje, Lakewood, Pa., 15 d. rugpiūčio - August. Rengėjai tos dienos yra sekantieji: Garbės pirmininkas kun. P. Česna, Mahanoy City, Pa.; pirmininkas kun. J. Sukevičius, Tamaqua, Pa.; vice-pirmininkas kun. A. Degutis, Maizeville, Pa.; raštininkas kun. P. Laumakis, St. Clair, Pa.; išdininkas kun. K. Rakauskas, Minersville, Pa. Presos komisija susidaro iš kun. J. Bagdono, Mahanoy City, Pa. ir kun. M. F. Daumanto, Girardville, Pa. Visos lietuvių parapijos šioj apylinkėj prisideda prie sekmingo Lietuvių Dienos surengimo. Pelnas bus paskirtas sekantiems vienuolynams: Sesutėms Kazimierietėms, Sesutėms Pranciškiečių ir Sesutėms Jėzaus Nukryžiuotojų.

Kadangi yra karo laikas tat nutarta šįmet neturėti šv. mišių parko pavilijone. Visiems patariam išklausti šv. mišių.

NEWARK, N. J.

SVC. TREJYBĖS LIETUVIŲ PARAPIJOS VEIKIMAS

Rugpiūčio 13 dieną įvyksta metinis parapijos piknikas Cranford, N. J., 166 Division Ave., Meadow Grove — Petro Vaičiūno ūkyj. Vaziavimo kelias iš Newarke nuo Public Service busais No. 7 ir 29 per Elizabeth, ir nuo paštos Broad Street Stoties paima žmones ir veža į Garwood ir Cranford. Reikia išlipti prie Cedar ar Walnut Streets. Nuo ten reikia eiti 4 bloka iki pikniko vietos. Automobiliais galima važiuoti keliu 29 iki Springfield Ave. Pasukti po kairei keliu 27 per Elizabeth iki vietai; taip pat ir kitais keliais važiuoti iki Garwood, N. J. ir ten pasiklausti vietinių žmonių, o jie nurodys vietą, kur yra Meadow Grove. Piknikas prasidės 1 valandą po pietų ir trauksis iki vėlai vakaro. Laike pikniko bus įvairi pasilinksminimo programa.

Jeigu pasitaikytų lietinga diena, tai piknikas įvyks parapijos svetainėje, 207 Adams St., Newark, N. J.

Nuoširdžiai kviečiame visus parapijiečius ir kaimynus dalyvauti piknike ir paremti parapijos veikimą.

Klebonas Kun. I. Kelmelis ir Komitetas.

NEW WORLD ACE—Breaking the world's record of ace RAF Group Capt. Malan, Wing Commander J. E. Johnson of Second Tactical Air Force of the RAF, has shot down 33 enemy planes. He has been awarded the American Distinguished Flying Cross.

Ir merginos gali parodyti ką gali. Štai tūla Elizabeth Wagner, New Haven, Conn. rekrutavimo stotyj demonstruoja taiklų šaudymą. Ji įstojo į WAVES. Prie jos stovi Ens. Geraldine McGillicuddy.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R